

308888

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఫి బ్ర వరి నెల 7 వ తేది బుధవారము

No. 259

సంపుటము. 3

న శ నా మ సం వత్స ర మా ఘ మా స బ హు శ ప్ర థ మం.

నంచిక ౨౫౯

త్వ ర లో !

కెలువడగలదు !!

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

ము ద్రి త మ గు మ న్న ది.

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోర సాగ్రామ సాగ్రహచరితమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

సంవత్సరాది దినమున కెలువడగలదు.

కాగితముల కఠిన్వనం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న నలయవార వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0

" అగ్రసంవత్సర " " 0-12-0

ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుచాక్కు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

ఉచితము!

ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటకలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు చేర్చుకొన వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య వారాయణజీ కేశవజీ,

188

20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కాల్వోగ్రంథమును పొందుట స్వాభావిక మైన గొప్ప విధము అనునదియట్లు వలననే కల్పించును. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును వృద్ధిగాఢమును ఆయుర్విస్తీర్ణిని ఇచ్చియు ను. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా వీలగుచును. పోస్టు చార్జి యు మేమే భరించుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర ముశీతోంకర్ గోవిందజీ, అతంతిగ్రహ పోషకాలయం 155, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బాదాపీడితులకు వరము: ఐకొడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసచరిత్ర

ఆ పరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరిటమునంటి సంక. మరుపులను, మచ్చలను గండమాలలను ఉండ్లను, ప్రాణిసౌఖ్యమును అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శ క్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

నవాపిసాగ్రహపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన దోషములను నాగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణంబంధమున నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరారోగ్యమును గలుగ జేయును. 18 శోబలగ మండుటకు 4 టోన్సుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రొప్రైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వశాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషావిప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అస్సారాయ విరచితము.

వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఐరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

రెండుభాగములు వెల రు. 1. పోస్టేజీ ప్రత్యేకం మొదటిభాగ మిదివరకే తీసినవారికి 2 రు. 0-8-0. ప్రస్తుత మైకోపాఖండమునందు జర్మన్, ఆస్ట్రీయా, రుస్, లాకప్రక్కను, ఫ్రెంచి, రష్యన్, బ్రిటీష్, ఇటలీ వారు మతీయొక్క ప్రక్కను మూగి యుద్ధముచేయు సంకల్ప వివరముగా తెలుపబడియున్నది.

రెండవ భాగమునందు బెల్జియం, ఫ్రాన్సు, హబ్స్ బర్గములందు జరిగిన సాహసకార్యములు జర్మనుల యక్రమములు, ఫ్రెన్చువీరయములు, యుద్ధ దీర్ఘదర్శనములు మొదలగు మహావీరయోధులు గలవు మొదటి రెండు భాగములందు ఛాయాపటములు చూచుట కింతయెందును. ప్రతివారును ఈ రెండు భాగములు చదివి ఆనందించుచున్న మా గౌరవము.

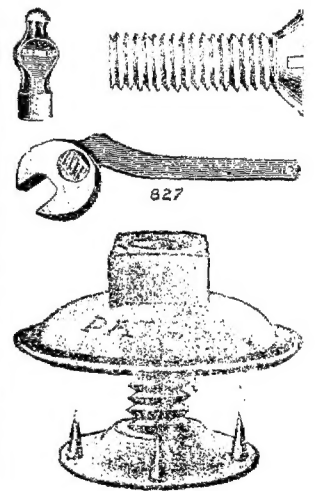
మొదటి భాగము 0-8-0 రెండవ భాగము 0-12-0

చిరునామా:— సుబీరీయరు నాచ్ కంపెనీ,

(538) పోస్టుబాక్సు నెంబరు 167, నందరాసు.

బయటజూరి ఆర్డరులు సత్వరముగాను జాగ్రత్తగాను పంపబడును. ఒకమాత్ర మోస్తరుచూచిన సంకల్పి తెలియగలదు.

ఇనుప సామానులు, రంగులు. సీమెంటు, గొట్టములు పంపులు, ఫిట్టింగులు, ఫెన్సి గు సామానులు, మిల్లులు, మైనింగు, జిన్నింగు, రైసుమిల్లు మొదలగు వానిని ఎకాయికి దిగుమతి చేయువారు.

A. MOHAMED & CO.,

General Hardware & Machinery Mart. No. 15 Armenian Street, Madras.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాఠ్ వర్తకులు.

25, వై నాబజారురోడ్, మదరాసు.

తిండివిలాసము: "ఉమ్మడిచూర్ మద్రాసు

ఈ పటములో కనుపరచుట్టి అనేక విధములైన గాజులనమ్మక ముగానవరముబంగారుతోకయారు చేయబడి యున్నది. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులకములున్న అందులకు మజారీల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు కల్ల పోడాలు, గెట్టిరోడాలు, గెట్టిరోలు ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు డాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు, కాసుల పేర్లు, వేడినగలు అనేక విధములైన వెండిపాత్ర సామానులు వాజయన యున్నది. నాణ్యమైన వశలుపూచియివ్వబడును.

చిన్న పురుగులు

124

పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును.

మొగుడు, బొజ్జి యగుట, వెండ్రుకలూమట, పుర్రెపై జల, అన్నియు ముంగుపురుగుల వలన గలుగును.

Don't Let 'em Dig

పొరుగువాడా! ఈ పురుగులె రేయింబవట్టె, నిధి విగానములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీ గృహములలోని వేలకొట్లల బంగారుతో నింపబడియుండును. తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈ ముంగుపురుగులకు, అతివ్యాధి కలిగి పోయినా సేవీటికీ సహకారగా నుండదగినవంటు. ముంగు ఆరంభయిన వెంటనే నిగ్గరిక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగించక ఉపేక్షించి అచిరకాలముననే బట్టలను వారిలో సహధ్యాయుగా నలగింపవచ్చును. కావున నిట్టి పరమశత్రువునా

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంహరింపుడు. ముంగును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను గాలినిర్వగు. పుర్రెమంగును బోగొట్టును. తలకట్టుకు పరిమళ ముంధద్రవ్యము.

జటితీని, నకలు నూనెలను తయారు చేయువారి మోసమున పడకుడు.

బెల్ బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 ని. పి. రు. 0-4-0
8-కి రు. 2-10-0 ని. పి. రు. 0-7-0

ఉచితము.

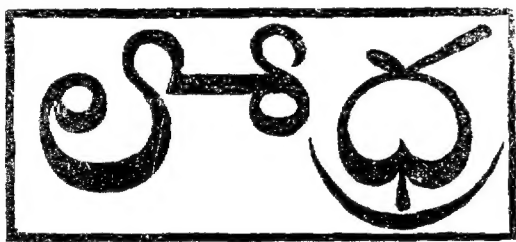
ఈ ముంగుముల రుజువుపరచుటకయి, అర్థశాస్త్రీయ పంపుకొనువారికి టిక్ కెనారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునని చూచి గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

పోలు ఏజెంట్లు:—

అంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెని,

నెం 155, జూమ్నూనగర్ రోడ్, బొంబాయి

ప్రధానమండలి:— మెహతాపురమత్తం యాల్స్, నైజాబాదు రోడ్, మదరాసు.

గర్భాశయ గొగవివారికి:— శ్రీలకు గలుగు ఋతుగుల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైల బాష్టి గాను, తిక్కునగానాపోవుట, కుసుమకోగము, సంతాపీనత, రక్తిహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనోప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మ వ్యాధులను కుగర్చును. వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజ్ఞము, కీళ్లనోప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, ముఖసంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును. వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

శ్లోర నివారికి బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద పౌషధశాల, 166 9, బందరువీధి, మద్రాసు.
ప్రాచీ:— సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

జాబులు.

చేబోలు ప్రజల దురస్థి.

పితాపురము రాజావారికి విజ్ఞాపన.

అయ్యా! గోదావరి జిల్లా పితాపురం డివిజనులో చేరిన చేబోలు గ్రామమును జనవరి 31 తేదీన మధ్యాహ్నము గం. 2-30 నిమిషములకు మాలపల్లిలో అగ్నిహోత్రుడు ప్రవేశించి, గం 5-30 నిమిషములవరకు వాదాపు మూడవభాగమును వహించెను. గాలి విస్తారమగుటచే అగ్నిహోత్రు నాపుటకు వీలు కలిగినది కాదు. మొత్తముమీద 300 ఇండ్లు కాలిపోయినవి. గ్రామముందు సంవత్సరమునకు 3,4 నాల్గు ఇండ్లు పరశురావు ప్రతియగు వాడుక గలను. జనసంఖ్య హెచ్చుటచే ఇండ్లు దగ్గరదగ్గర కట్టియున్నారు. అగ్నిభయమున కెనియే కారణము. ఇందుచే, అగ్నిహోత్రుడు ప్రవేశించినపు డెల్లను గ్రామమును పూర్తిగ దీసివించినగాని వడలుటలేదు. ఇండ్లు వికాలముగ కట్టు కొనుటకు అనేకమంది అనేక పర్యాయములు స్థలములకొరకు దరఖాస్తులు చేసియున్నారు. దరఖాస్తుల నైని విచారణచేయుటకు అధికారివచ్చి స్థలములను చూచి వెళ్లుటచే కాని స్థలము లిప్పించి గ్రామస్థుల కష్టములను తొలగించు అధికారు లెవ్వరును కానరావరై. కావున కాకినాడ తాలూకా బోర్డువారు ఆస్థలములను కాంక్షను చేయించినయెడల అగ్నియొప్పుద్రవములు జరుగనేరవని మా అభిప్రాయము. కొంపలు కాలిపోవుచున్నవారిలో చాల నుంది వీరలు, నవల ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు శక్తిలేనివారు. చేబోలుగ్రామము పితాపురం ఎస్టేటులోనిది. చుట్టుపట్ల పితాపురం రాజావారే దీనులకు చాలేదు కావున శ్రీరాజా వారు ఆపన్నల యిండ్ల యజమానుల దీనత్వమును తెలిసికొని వారికి తగిన సహాయములు చేయుదురని నమ్ముచున్నాము. పురవాసులు.

II

సంఘ సంస్కరణము.

అయ్యా! భరతఖండము వేదప్రామాణ్యమతముతో ప్రకాశించున దని సర్వత్రవిదితము. ఇందువలన వేదప్రామాణ్యము లేని యాత్రికమతములుండవని తెలిసికొనవలసియున్నది. ఆవేదము నందు విహితములయిన సర్వసత్కర్మలను నిర్వహించుటకు బ్రాహ్మణు లధికారము గలిగియున్నారు. ఇట్లునుటచే బ్రాహ్మణుడయి పుట్టివంత మాత్రమున నందఱును స్వేచ్ఛానుసారము సకలకర్మలను చేయవలసినదని యర్థము గాదు. ప్రతికర్మ కును కొన్ని నియమములు గలవు. ఏ బ్రాహ్మణుడును జాత కర్మ నామకరణాన్నప్రాశన చాలాపయనములు క్రమముగ జరిగిన పిమ్మట గాని యే కర్మకు నర్హుడు గానేరడు. ఉపనయనమునకు నిమిషములు కలవు గనుక వానిని క్రమముగ జరిగించవలసియున్నది. అట్లు జరుగుటలో లోపము కలిగినేని తక్కిన కర్మలయందధికారమునకును లోపమే కలుగుచుండును. తక్కిననిమిషములు లెట్లున్న సుపయనసంస్కారము నరిగ జరుపుకొనవలసిమిక్కిలి గర్హ్యముగ నెంచబడును. ఇట్లే వివాహమునకును విధులన్న వి. వివాహమున కొంజసాయంత్రముం దౌపాసనము ప్రారంభముచేసి మరునాడుదయమున ప్రాతరౌపాసనము ప్రారంభించి మూడుదినములు దీక్ష నవలించి నాలుగవరోజు చివరభాగమున శేషహోమము చేసి దీక్షను విడువవలెను. అంతటితో వివాహము పూర్తియగును. ప్రస్తుత మనదేశాగ్రామములన నైనజెప్పిన విధుల నట్లుఘోషి దేవాలయములలో నుపయనమును వివాహము నొకజాములోపలనే నెగవేర్చుచున్న శిష్టులు బురులుజేరుచున్నారు. ద్రవ్యమునకు దరిద్రముగాని నోటితో చెప్ప మంత్రములకు దరిద్రములేదు గదా? అట్టివారుగాని అట్టికార్యములకు ప్రాప్తాహులుగానివారు శిష్టులనబడుదుగా; సంఘసంస్కారమున పేరుతో సంఘదుష్కరణ మొనర్చు బుద్ధిమంతులు వడలి విహితకర్మఫలవముమీద దండెత్తుటలో కాపు సాహసము నిట్టివారిమీద మాపలేదుకాబోలు. అట్టియసంపూర్ణ వివాహము చేసికొనినవారే కర్మలకు నధికారము కలిగియుండరు. వారెవరికిని యాజకులుగ నుండ నర్హులు గానేరరు. అయినను మన దురదృష్టమున వేదవిహితమగు యజ్ఞాద్యుక్త కర్మలను సంఘము ద్రవ్యాగ్రహణ చే నధికారముగాని యస్తాతగాని లేకున్నను సంధ్యావందన మయిన నామాలాగ్రముగ నుచ్చరింపని శిష్టగ్రామ్యులను నిరంతరము కుతంత్రమే వృత్తిగగల యమాయకులును దుర్గా న్నగ్రహణాసక్తులగు శ్రోత్రియులును ఉపనయన వివాహములు అసంపూర్ణిగనే నెరవేరిన గృహస్థులును క్రతువుల జేయుచును దేశముల వండించి ద్రవ్యాగ్రహణచేసి భూములను కొనుచుండుటను ఋణముల సేర్చుకొనుటను జూచినప్పుడు ప్రతి దేశాభిమానికరి కర్మాభిమానికరి అట్టి యజ్ఞాది క్రతువులకొరకు నామస్మికఫలమునకై తమ ధనమును దానము చేయుచున్న చాలెయందు బాధ కలుగకమానదు. అట్టి క్రతువుల జూచుటవలననే వేదమునందును తద్విహిత కర్మాచరణమునందును అసహ్యము తోచు నవనాగరికులు బయలు వెడలుట వింతలేదు. ఎప్పుటి కయినను దేశాభివృద్ధిని కోరెద లేని పండితసంఘ మట్టి యనధికార కర్మల నాపక పోయిన లాభము కలుగ నేరదు. శిష్టుకాలమున శిష్టాగ్రహణ విషయక సమస్య పరిష్కరింపబడవలెను. కావున నే శ్రోత్రాగ్రహణారా! ద్రవ్యమున కాశేపడక మీరు సంఘమును కర్మప్రపంచమును సంస్కరింప ప్రయత్నింపుడు.

భమిడిపల్లి వీర వేంకటదీక్షితులు.

మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రెయిల్వే కంపెని, లిమిటెడ్డు. నోటీసు.

పెరంబూరు కాథానా తూర్పుగేటు వద్ద నుండు బొగ్గుమసిరాసులలో నుండి కాలక నిలిచి యుండు బొగ్గును ఏర్పరచుటకుగాను తెండరులు.

1917 సంవత్సరము ఏప్రిలు నెల 1 వ తేది లగాయితు 1918 సంవత్సరము మార్చి నెల 31 వ తేదితో అంత్యమయ్యే 12 మాసముల కాలము లలో రాయపురమునందు గాని పెరంబూరు కాథానావద్దగాని నిలువజేసి యుంచబడు బొగ్గు మసిరాసులలోనుండు తెండరుదాగులు, కాలక నిలిచియుండు బొగ్గుముక్కలను వేరుపఱచుకొని, కొనుటకుగాను తెండరులను పంపుకొనవచ్చును.

2. రెయిలువేవారు తమకు కావలసినముక్కలను తాము వేరుపఱచుకొని మిగిలిన బూడిద రాసులను వేగనులలో నెక్కించి పెరంబూరు కాథానా తూర్పుగేటువద్ద నూతనముగా వేయ బడియున్న నైసింగులవద్దకు చేర్చెదను.

3. ఈ వేగనులను కంట్లాట్టవారు స్వంత న్యయములతో సకాలముగదిపించి తనకక్కరకు రాని బూడిదరాసులను నైసింగులకు సమీపము లో నుండు ఇల్లములలోకి సకాలమున జేర్చి వలయును.

4. ఒక హాపాయి చెల్లించినచో పెరంబూరు కాథానాలో కో అండు కార్ నూకరింపబడియు వారి ఆఫీసులో తెండరు ఫారిములు బడచుగలరు.

5. ప్రతి తెండరుతోడను రు 100 లు డిపాజిట్ చెల్లించబడవలెను. ఈ మొత్తము మదరాసు అండు సదరిక్ మహారాటా రైల్వేకంపెని వారి లెక్కకుగాని, రాయపురములోని వారి కాషియరు లెక్కకుగాని రాజధాని ఏ బ్యాంకులో నయినను చెల్లించి అందుకుగాను ఇయ్యబడిన రసీదును తెండరుతో కుట్టి పంపవలెను. ఎవరి తెండరు అంగీకరింపబడదో వారి డిపాజిటు ధనము తిరిగి ఇయ్యబడును. అంగీకరింపబడిన తెండరుదారు చెల్లింపవలసిన సెక్యూరిటీ దళముక్కుద భాగము గా ఈ మొత్తమును జమకట్టుకొనబడును.

6. తెండర్లు కవర్లలో పెట్టెవైన “పెరంబూరు లోని కాలని బొగ్గుముక్కల తెండరులు” అని వ్రాసి రాయపురమునందు మదరాసు అండు సదరిక్ మహారాటా రైల్వేకంపెనివారి ఏజెంటుపేర చిరు నామా వ్రాసి పంపుకొనవలెను.

7. 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 28 వ తేది బుధవారము సాయంత్రము 4 గంటలవరకు తెండరులు పట్టబడును.

8. అన్నిటికంటె ఎక్కువయినది గాని లేక మరి ఏ తెండరునైనను అంగీకరించ వలెనను నిర్బంధము ఏజెంటునకు లేదు.

చెన్నపురి శాసనసభ.

చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యులు గవర్నరుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద నిర్వహింపబడుచున్న సభాసమావేశమైరి.

గౌ. నాథుగారు, గౌ. పి. హెచ్. పి. జి. బాబుగారు గారు సభాసభాసభ్యులుగా ప్రమాణములు చేసినవారికి కార్యక్రమము ప్రకటించబడినది.

ప్రారంభమున గౌ. సర్. పి. ఎస్. శివస్వామి ఆయన గారు, ఇంతకుముందు అధ్యక్షులు జనరలుగను, శాసనసభాసభ్యులుగను నుండిన గౌ. కార్పెంటుగారి మరణమును గూర్చి నుడివి కార్పెంటుగారి ఉద్వేగసామర్థ్యములను విశేషముగా ప్రశంసించి వారి మరణమునకు శాసనసభ్యులకు గలిగిన విచారమును నవ్వుమును కార్పెంటుగారి కుటుంబమునకు తెలియబడుచుంట్ల కొకతీర్మానమును ప్రకటించిరి.

గౌ. మోదన్ రామచంద్రరావుగారు రనువడించి కార్పెంటుగారి గుణగణములను గొనియాడిరి. తీర్మానము ప్రకటించబడినది.

అనంతరము ప్రశ్నలకుగలయు జవాబు లిచ్చుటయు మొదలై (ఈ సందర్భమున వేదాంతములు ప్రకటించినవి). గౌ. సదాశివభట్టగారు 31 వ ప్రశ్న (ఎ. బి. భాగముల) కియబడిన జవాబుల సందర్భమున సరియైన ప్రశ్నలైతము లొసగబడలేదనియు వానియందలి విషయములను ప్రభుత్వమువారు విరళముగా చెప్పవలయుననియు నడిగిరి.

ఇంతకుంట్ల ఈ విషయములను గూర్చియే రాబోవు సభయందు వేదాంతప్రశ్న వేయుట యుచితముగా నుండునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

గౌ. ముప్పిల్ నాయుగారు 53 వ ప్రశ్న సందర్భమున మాట్లాడుచు టీకాలు వేయుచున్నారని వారిలో నెందఱు స్పృహకమువలన చనిపోవుచున్నారో ఇకమందైన ప్రభుత్వమువారు తెలియజేయుచుండురా యని యడిగిరి.

అట్లు తెలియజేయుచుండుట యనవసరమని ప్రభుత్వమువారికి లోచించుచున్నది సర్. పి. ఎస్. శివస్వామి ఆయన గారు ప్రశ్నలైత మిచ్చిరి.

గౌ. శివరావుగారు తామడుగడలచిన ప్రశ్నలను ప్రభుత్వమువారు రదుగవలదని చెప్పుచున్నను కార్యక్రమనివేదనమునందు ప్రకటింపబడలేదనియు, ప్రశ్నలయందు మాటల సఫరణలను తామంగీకరించియే యుంటి మనియు చెప్పిరి.

గౌ. అధ్యక్షులు ప్రశ్నలైత మిచ్చుచు సభా కార్యక్రమ నివేదనమును అప్పువేయుటకు ముందే గౌ. శివరావుగారి కా విషయమును గూర్చి వ్రాయుటకు అవకాశము లేకపోయినదనియు, కొలదికాలములో ఒక యభిప్రాయము పంపబడుననియు చెప్పిరి.

రాజధానియందంతటను వరదలవలన కలిగిన నష్టమును సవిస్తరముగ తెలియజేయవలెనని తామడిగినను కొన్ని ప్రశ్నలైతములందు గలిగిన నష్టమునే తెలిపిరి శివరావుగారు రడిగిరి.

ప్రభుత్వమువారి రివిన్యూ కార్యదర్శికి వ్రాసిన యెడల సవిస్తరముగ తెలుపబడునని గౌ. సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ కార్పెంటుగారు ప్రశ్నలైత మిచ్చిరి.

187 వ ప్రశ్నయందు తాము కోరిన ప్రశ్నలైతమే 116 వ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా బనికిరాదా యని గౌ. టి. రంగాచారిగారు రడిగిరి.

పనికిరాదని గౌ. గిట్టెగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

అనంతరము సభా కార్యదర్శి 1916 వ సంవత్సరమున నిటేనివిల్ కోట్ల, రాజధాని స్కూలుకాటాకోట్లల సవరణ శాసనము గవర్నరుగారిచే నంగీకరింపబడినదని తెలియబరచిరి. ఈ శాసనము గవర్నరు జనరలుగారిచేతను అంగీకరింపబడినది అధ్యక్షులు నెలవిచ్చిరి.

పిమ్మట గౌ. భాకబహదూర్ ఎ. వి. జి. అహమ్మదు తంబిగారు తాము మరువకట్టము (అలియసంతన) వారసత్వ హక్కులనుగూర్చి యుపపాదించిన బిల్లును తాము తొలగించుకొంటిమనిచెప్పి అనియమును గూర్చి యే ఇంకొకబిల్లును ప్రకటించుటకు నుజ్జనడిరి. ఈ బిల్లు ఉత్తరములవారు దక్షిణ కన్నడ దేశములందు గల మోష్టా మహాభ్యుదయలకే వర్తింపవలయును, ఇట్టి శాసన మొకటి యనవలయునని దీనిని గూర్చి మలబారు, కన్నడ జిల్లాల గెజిట్లలో ప్రకటించి నష్టమును ఆక్షేపణలు రాలేదనియు, అహమ్మదు తంబిగారు చెప్పిరి. తరవాడు ఆస్తుల విషయమునగాక మోష్టాల ఆస్తుల సందర్భముననే ఈ బిల్లు వర్తింపను.

గౌ. యామన్ హుస్సేను సాహెబుగారు రివీన్యూమునువదించిరి. రెండవ బిల్లును ప్రకటించుటకు అనుజ్ఞ ఈయబడినది.

గౌ. పి. ఎస్. కృష్ణరావుగారు గవర్నరుమెంటు జమీందారీ ఇనాం గ్రామములలో ఆదర్శప్రాముఖులగు గ్రామములందలి ప్రజల వ్యవసాయాధిక స్థితులనుగూర్చి బహిరంగ విచారణ జరిగింప వలయునని యొక తీర్మానమును ప్రకటించి గ్రామములందు గ్రామస్థుల వ్యవసాయాధిక స్థితులను గూర్చి అధికారుల కొక విధముగ యభిప్రాయమును, అనధికారుల కొకవిధముగ యభిప్రాయమును గలదనియు, ప్రభుత్వము వారి సందర్శనమున విచారణ జరిగించి గ్రామస్థుల జీవన స్థితులను వృద్ధి నొందించుట ప్రభుత్వమువారి విధియనియు చెప్పిరి. ఈ దేశములో ఒక్కొక్కటికి సాలుకు 30 రూ.ల ఆదాయము గిట్టుచున్నది. 1901-02 సం॥ ప్రాంతమున వ్యవసాయ స్థితులను గూర్చి యొక విచారణ జరుపబడినట్లున్నది. అప్పటి స్థితి తెలుస్తూ వే ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొందురుగాక! గడచిన దశహాసకాలమున అనావృత్తితో ముండినదని చెప్పబడినది. దరిమిలాగూడ అప్పుడు పరిసర వ్యయంపై ఎక్కువ వ్యయము కలిగియున్నది. 1901 నుండి 1911 వరకు గల దశహాసకాలమున గ్రామస్థులలో నూటికి 8 మంది వ్యవసాయము వలన జీవించుచుండిరి. 1901 వ సం॥మున వ్యవసాయము వలన జీవించువారిలో వ్యవసాయము చేయుచుండు భూస్వాములు నూటికి మువ్వరు. వ్యవసాయముచేయు భూస్వాములు నూటికి 51 మంది. కాలువార్లు నూటికి 16 మంది. పొలములందు నేద్యము చేయు పనివార్లు నూటికి 29 మంది. 1911 వ సం॥ రమున వారే క్రమముగా 33, 46, 23, 27 మందియైరి. 1901 వ సం॥ రమున నేద్యముచేసే జీవించువారిలో పనిచేయు వారు నూటికి 66 మంది యుండిరి. కాని 1911 వ సం॥ రమున వారి సంఖ్య నూటికి 64 అయ్యెను. వ్యవసాయమువలన జీవించువారి సంఖ్య యెక్కువ యగుచుండగా పనిచేయువారి సంఖ్య తగ్గుచుండుటకు కారణములను ప్రభుత్వమువారు విచారించి నిర్ణయింపవలసి యున్నది. లోకానుభవముచాలని వారు దీనినిబట్టి పనిచేయు తరగతులవారు భాగ్యవంతులైనందువలననే వారి సంఖ్య తగ్గినదని చెప్పదురు. వారికి పొలములందు పని దొరకునప్పుడు వారునుకొనరని మన మెరిగి వారి యాచార్య వ్యవహారములను గవనించిన యెడల వారి సంఖ్య తగ్గుటకు ఇతర కారణములుండవలయునని తప్పక మనకే తట్టగలదు. ఈ రాజధానియందు 280 పురములును, 5434 గ్రామములునుగలవు. రాజధాని ప్రజలలో నూటికి 84 మంది గ్రామములలో నివసించుచున్నారు. 1901 నుండి 1911 సంవత్సరములవరకుగల దశహాసకాలమునందు ప్రజాసంఖ్య నూటికి 8.18 వృద్ధియైనది. పురములందు ప్రజాసంఖ్య నూటికి 15 వృద్ధియై, గ్రామములందు ప్రజాసంఖ్య నూటికి 8 వృద్ధియైనది. ప్రజాసంఖ్య వృద్ధియైనదిగాని వారి కారణముగ వ్యవసాయము వృద్ధికాలేదు. గత దశహాసకాలమునందు కలవు సంవత్సరములలోగాక ఇంకా సంవత్సరములందు వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోయినవి. ఈ యెక్కువ ధరలవలన వ్యవసాయజనుల ఆర్థికస్థితితెల్ల ముండునో విచారింపవలయును. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనులో ననేకులు రత్తగారి రిపోర్టుచూచి దేశముభాగ్యవంతులమైనదని లాగుగా నమ్మిరి. కాని పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనులో గౌ. వ్యా. అబ్దుల్ రహీంగారు ప్రజాభిప్రాయము నెరిగినవారుచు దేశ విషయమున విశేషానుభవము గలవారుగా నవారు వ్రాసిన యభిప్రాయమునకు విశేష ప్రాముఖ్యము నీయవలెను.

పిమ్మట కృష్ణరావుగారు, అబ్దుల్ రహీంగారు వ్రాసిన విషయములను వివరించి వారి యభిప్రాయమునందు వ్యవసాయ జనులకుగల చిక్కులను వివరించిరి.

వ్యవసాయపు పనివారి విషయమునుగూర్చి చెప్పుచు వారి స్థితిపట్టింక కోవనీయునుగ నున్నదనియు, శాస్త్రముగా వ్యవసాయ నేమకులుగ నుండువాకి కూలీలువృద్ధి చేయబడలేదనియు, వారిస్థితి యెప్పుటివలెనే యున్నదనియు, కృష్ణరావుగారు చెప్పి పనివారలస్థితి మునుపటికంటె అధ్వాన్నముగ నున్నదనిరి. పిమ్మట వారు వ్యవసాయజనులకు ఉండు అప్పులను మున్నగువానిని గూర్చి తెలిపి ఈ విషయమును గూర్చి యా ప్రభుత్వము వారు విచారింప వలయునని కోరిరి.

గౌ. భూపతి వేంకటపతిరాజుగారు తీర్మానమును వదించిరి.

గౌ. కార్పెంటుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఇట్టి విచారణ తమకు సంతోషదాయకమే యనియు విచారణ తామే జరుపగోరెదమనియు వ్యవసాయ జనుల స్థితులు లాగుగా లేవు.

నియు వారు నానాటిక మేటింట్ల సేవి పొందుచున్నారనియు తెలియ వచ్చిననే గాని విచారణ ప్రారంభించుట భావ్యము కాదనియు 1897 వ సంవత్సరమునకు దరిమిలా తామము దేశమును బాధింప లేదనియు, వ్యవసాయ జనుల ఋణములు వృద్ధికాలేదని దత్తగారి రిపోర్టులవలన తెలియుచున్నదనియు, వస్తువుల ధర తెక్కువైనప్పుడు ఆ వస్తువులను సాగుచేయు వారికి లాభము గలుగుచుండుననియు చెప్పిరి.

గౌ. గాయచంద్రరావుగారు విచారణ ప్రారంభించిన యెడల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువలన లాభముమియు గలుగలేదని యాభిప్రాయమును విచారణ ప్రారంభించిన తీర్మానమును బలపఱచుచు సర్. పి. కార్పెంటుగారు ఆర్థిక విషయ విచారణకు రాజకీయ విషయములను వాగోనించుచున్నారనియు, బ్రిటిషు పరిపాలనమువలన లాభము గలుగలేదని ఋణాభ్రమ యుచుండుటకే తాము సభ్యులము కాలేదనియు చెప్పి దత్తగారు మున్నగువాల్ రిపోర్టులను వివరించిరి.

కలకత్తాలో ఆమెరికన్ కాంగ్రెస్ జనరలుగా నున్న జేమ్సు పి. స్పిత్తుగారు గత సెప్టెంబరునందే కొన్ని మాటలు నెలవ్రేపిసికొని దక్షిణప్రాంతమున వెళ్ళియున్నారు. ప్రకరి మాసాంతమువరకు రాతని తెలియుచున్నది. వారి స్థానమున వారి దిగువ యభ్యుధి యగు బ్రిట్టిష్ కాంగ్రెస్ గారు ఇప్పుడు పనిచూచుచున్నారు. బొటకొగారిలో నొక పత్రికా ప్రతినిధి మాట్లాడగా జర్మనీకిని యుక్రేన్ కే ప్రేక్షకులను వైములు తీట్టించిన విషయమునుగూర్చి వాగింట్లను నుండి తనకేమియు తెలియరాలేదనియు, హిందూదేశములో జర్మను ఆస్త్రియను పరములగు వారిని స్పెయినుదేశ రానుబారి వశము చేయవలసినదిగా తమకు తంతివార్త వచ్చునని ప్రతినిధియును నీక్షించుచున్నామనియు చెప్పిరి.

బర్మా శాసనసభలో 17 మంది సభ్యులు గలరు. వీరిలో 7 గురు అధికారవర్గములోని వారు. 10 మంది నియోజితులు. ఈ 10 మందిలో ఒకడు బర్మా వాణిజ్య సంఘముచే నెన్నుకొనబడినది. మిగిలినవారిని ప్రజా సంఘము నెన్నుకొనెను. తక్కిన 8 మందియు ప్రభుత్వమువారిచే నియోజింపబడినవారు. శాసనసభను వృద్ధి చేయు విషయమును గూర్చి విచారింప నియమింపబడిన సంఘమువారు శాసనసభయందు సర్వ సంఘముల ప్రాతినిధ్యములేదనియు, సభ యందు 30 మంది సభ్యులుండదనియు, వీరిలో 10 మంది ప్రభుత్వనియోజితు లగు అధికారవర్గములోని వారుగాగను 6 గురు ఎన్నుకొనబడిన అనధికారవర్గములోని వారుగను, 2 మంది ప్రభుత్వ నియోజితు లగు ప్రముఖులుగ నుండవలయుననియు నిశ్చయింపబడిరి.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటిసు.

మ-రా-కార్పొరేషన్, రాష్ట్రబహదూరు పి. త్యాగరాయశెట్టిగారు ఈక్రింది తీరుమాసమును 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెల 10-వ తేదీ శనివారమునాడు జరుగనున్న సెషిషలు మూటింగునందు ఉపపాదించువని తెలియబరచి యున్నట్లు.

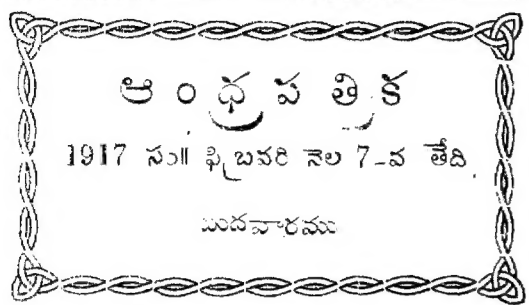
1. మొదటి మూడు డివిజనులలోని మురికిసిటి కాలువల స్థితి కేవలము అత్తైక్తికరముగనుండుటను గమనించి అందుపై తగుసలహాల నిచ్చుటకు యోచించుటకుగాను ఎచ్చుకొనబడిన ఇద్దరు కమిషనరులతో గలసి ఒక సంఘముగా ఏర్పడి ప్రస్తుతపు మురికిసిటి కాలువల దుస్థితికి కారణములను వాటిని బాగుచేయు విధములను తెలియపరచవగిన పెద్ద తరగతి ఇంజనీయును నొకరిని పంపుటకు గాను గవర్నరుమెంటువారిని కోరవలసి యున్నది.

2. మురికిసిటి పారుదల విషయమున ప్రస్తుతపు లోపములను గుర్తించి, బాగుగా పనిచేయుటకు తగిన యుపాయముల నాలోచించి తత్ప్రకరముయిన పనిని సాగించుటకు కార్పొరేషన్ వారికి నిర్దిష్టాభిప్రాయము కుదురునంతవరకు ప్రస్తుతము 5 సంవత్సరములవరకు మురికిసిటి కనులను ఆపియుంచుటకు నిశ్చయింప బడినది.

మదరాసు కార్పొరేషన్ జనరల్ డిపార్టుమెంటు 6 ఫిబ్రవరి 1917 జె. సి. మొలోని, డ్రెసి డెంటు

విషయానుక్రమణిక.

జాబులు	2
చెన్నపురి శాసనసభ	3
ప్రధాన వ్యాసములు	
శాసనసభ	4
శాస్త్ర-వ్యాఖ్యలు	5
విశేషానుసంఘములు	
విశేషానుసంఘములు	6
శాస్త్ర-వ్యాఖ్యలు	7
మహావ్యూహములు	8
విశేషానుసంఘములు	9,10,11-12
విశేషానుసంఘములు	13

చెన్నపురి శాసనసభ.

శాసననిర్మాణసభయందు సభ్యులు వేసిన 214 ప్రశ్నలకును వానికి సంబంధించిన అనుబంధ ప్రశ్నలకును పాలకు లొసంగిన ప్రత్యుత్తరములు సాత్త్వప్రకరములుగ నుండలేదు. ప్రశ్నలందు విశేషభాగమునకు ప్రత్యుత్తరములు పోను, లేదు, యోచనయందున్నది అను భావమును దెలుపుచున్నవి. ప్రశ్నలను తయారు చేసిన సభ్యులును ప్రత్యుత్తరములను తయారు చేయించిన అధికారులును చేసిన శ్రమకు తగిన ప్రతిఫలము మాత్రము గలుగలేదని తోచుచున్నది. బంధక వ్రాతము ననుసరించి ఫిబ్రవరి 21 నుండి 1915 వ సంవత్సరము నందు పురుషులు 782, స్త్రీలు 254 పోయిన నాల్గవ ప్రశ్న నొక భాగమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగబడినది. మిగిలిన భాగములకు తగిన సమాధానము లేదు. బక్సింగుహము కాలువ పూడికను గురించిన ప్రశ్నలకు ముందీవిషయము యోచించబడునని ప్రత్యుత్తర మొసంగబడినది. హెక్టార్ల జడ్జిలసంఖ్యను గురించి యడిగిన ప్రశ్నకు విషయము యోచనయందున్నదని ప్రత్యుత్తర మొసంగబడినది. రైలుబండ్లను తగ్గించుటవలన గలుగుచున్న ఇబ్బందులను తొలగించుటకు హెచ్చుబండ్లను తగ్గించుటను గురించి యడిగిన ప్రశ్న కిది సంభవముగాదని యధికారులు తెలిపిరి. కృష్ణవరదలవలన నష్టపడిన రయితులకు రిమిషను ఇచ్చుటకై ఏమియును నేర్పాటులను చేయలేదని అధికారులు తెలియజేసిరి. గ్రామములందు నివేశన ఫలములను వ్యాపారజేయుటకై నియమించిన డిప్యూటీ కలెక్టరు చేసిన పనిని తొలుపుచుని బొబ్బిలి రాజాగారిడిగిన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు జమీందార్ గ్రామములందు దీపని జరుగుట లేదని తెలుపబడినది. పాట్నా విశ్వవిద్యాలయ శాసనమును బొంబాయి కలెక్ట్రాల్ యందు వలె సి నేటునందు విచారణ కేల బూనుకొన లేదని ప్రశ్నించినపుడు సుండికేటునా డిప్యూటీ విషయమును యోచించుట ఈ రాష్ట్రమునందు నాడుక యని ప్రత్యుత్తర మొసంగబడినది. ఇది కేవల మసత్వప్రకరము. విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకు వలయు నియమములను సిండికేటుసభ యోచించి నిర్ణయించుట యుక్తమని డిప్యూటీ కలెక్టరు భావించుచుగాని విద్యాభిమానులకు దేశక్షేమాభిలాషులకు చదువు జిల్లాబోర్డుల సభాకారసభాధికతులను నియమించుటను గురించి వేంకటపతిరాజుగారిడిగిన ప్రశ్నకు విషయమును యోచించుటకు గారిణము లేదని ప్రత్యుత్తర మొసంగబడినది. తుపాకులకు లై సెన్సులను తగ్గించుటను గురించి ఏ.ఎస్.

కృష్ణారావుగారిడిగిన ప్రశ్నకు లై సెన్సులు తగ్గుట నిజమనియును, విషయము యోచనయందున్నదని యును ప్రత్యుత్తర మొసంగబడినది. లై సెన్సులను తగ్గించుట అధికారుల కాచారమైనపుడు యోచించవలసిన సందర్భ మేదియో విషయ మేదియో తెలియకున్నది. పాలకపోషణమును బడయుచున్న వారాపత్రికలను తెలుపుచుని కోరిన ప్రశ్న ప్రత్యుత్తరము నొసంగుటకు నిరాకరించిరి. ప్రశ్నలను ప్రత్యుత్తరములను జదివినవారలకు శ్రద్ధతో జదివిన వారలు పొందెడిలాభము విశేషము గానుపించదు. పాలకులు ప్రసన్నహృదయముతో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిన ప్రయోజనము గలుగును గాని తప్పించు కొనుటకై ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిన నేమి ప్రయోజనము గలుగును? పాలకులు ప్రత్యుత్తరముల నియదలచిన ప్రశ్నలను నిరాకరించుట యుక్తము. నిరాకరించని ప్రశ్నలకు తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసంగుటయును ధర్మము. ఈపద్ధతుల నవలంబించక సంధిగ్రహణము నవలంబించుటవలన ప్రశ్నలవలనను ప్రత్యుత్తరమువలనను ప్రజలకు ప్రయోజనము గలుగదు. కాకితిములు మాత్రము సిండును.

తీర్మానములు.
ప్రశ్నలను వదలి తీర్మానములను యోచించినపుడును ప్రతినిధిసభ్యులకు శాసనసభయందు గల దుర్బలము విడిత నుగుచున్నది. గవర్న మెంటు గ్రామములందును జమీందార్ గ్రామములందును ఈనామ గ్రామములందును రయితుల ఆర్థికస్థితిని విమర్శించుటకై విచారణను జరుపుడని ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి. వేంకటపతిరాజుగారి తీర్మానమును బలపరచిరి. ఈ తీర్మానము వ్యవసాయమువలనను జీవించెడి ప్రజలకు సంబంధమును గలిగియున్నది. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు 100-కి 70 మందికి వ్యవసాయము జీవనాధారము. దేశపోషణమునకు మూలకారకులైన కృషివలుల యోగక్షేమముల నరయుట పాలకులకు ధర్మము. రాజ్యాంగసంస్కరణములను చర్చించునపుడు నోరుగల వ్యాయవాదులు సంస్కరణములను కోరుచున్నారు గాని నోరులేని రయితులు కోరుటలేదని అధికారాభిమానులు వాదించుచును. రయితులకు సంబంధించిన ఆర్థికవిషయములను చర్చించునపుడు నోరులేని రయితుల ప్రమేయమును పాలకులు తలపెట్టరు. ఇది విచిత్రపుష్టితి. ఎక్కడగైతనను బావా యనవలదను లోకోక్తి గలదు. రయితుల ఆర్థికస్థితిని విమర్శించుట యనిన తోడనే పాలకులకు భయముగలుగును. రయితులస్థితి సాత్త్వప్రకరముగ నుండిన పాలకుల ప్రతిభ వర్ధిల్లును. సాత్త్వప్రకరము కాకపోయిన సంస్కరించుట యవసరము. కాని పాలకుల కేల జంకు గలుగుచున్న దో తెలియకున్నది. గ్రామస్థుల స్థితిగతుల నెరిగిన వారలకు గాని వారిపాట్లు విశదముగావు. గ్రామస్థులందరును నిర్ధన లగుచున్నారని కృష్ణారావుగారు తెలిపియుండలేదు. గ్రామములందు కొందరు శ్రీమంతులుండినను జనసామాన్యస్థితి దుర్భర మగుచున్నదని దేశాభిమాను లనేకులు తలచుచున్నారు. గ్రామములందు సంపదలు హెచ్చుచున్నను వ్యయమున కనురూపముగ సంపదలు హెచ్చుట లేదని ప్రజలు తలచుచున్నారు. రయితుల ఋణగ్రస్తయే దీనికి నిదర్శనముగ నున్నది. సాంధర్మ్యగారు పాత్రికారు చేసిన విమర్శలు కైతులదుర్భరజాగ్రద్యమును వెల్లడిచేయుచున్నవి. సంవత్సరమునకు రూ 20 లు ఆర్జన గల రయితుల గర్భదరిదు డనుటయు నతితయోక్తి యుండదు. సర్ అలెగ్జాండరు కార్మ్యుగారు ఈ తీర్మానమున కనంగీకారమును దెలుపుచు పదార్థముల ధరలు హెచ్చుట భూములధరలు పెరుగుట వ్యాపారవ్యా

పనము పోష్టాఫీసులందు బ్యాంకులందు ధనము నిలువయుండుట రయితుల భాగ్యాభివృద్ధికి ప్రమాణమని వాదించిరి. రయితుల భాగ్య మభివృద్ధిని జెందుట లేదని ఎవరును తలచుటలేదు. వ్యయమునకు తగినరీతిని సంపదలు వృద్ధిచేయుచున్న వా లేదాయను విషయము విచారయోగ్యముగ నున్నది. ఆదాయమునకు మించిన వ్యయమునకు రయితులు పాతైనపుడు వారికి తరణోపాయ మెప్పటికిని గలుగ నేరదు. ఇరువదేండ్లకు పూర్వము శ్రీనివాస రాఘవయ్యగారు ప్రచురించిన రిపోర్టువలన నిపుడేమి ప్రయోజనము గలుగగలదు. ఇట్టి విచారణ రాజకీయాందోళనమునకు పరిణామ మగు నని కాన్యాగారు తలచుట వింతగనున్నది. విచారణ రాజకీయాందోళనమునకు కారణమైనను ప్రతిబాధకము గనుపించదు. ఆర్థికవ్యవహారములకును రాజకీయవ్యవహారములకును సన్నిహితసంబంధముగలదు. క్రజల భాగ్యాభివృద్ధియే రాజ్యాంగనిర్మాణములకు ఫలము. ఈ తీర్మానము సభాకారసభ్యులందరును నామోదించిరి. యూరపీయనుసభ్యుడు గార్డన్ ప్రేజరుగారు నామోదించిరి. కాని రిచ్చాండుగారు పానకమునందు పుడకవలె తీర్మానయోచనను నాల్గవ శాసనము ననుసరించి నిలుపదల చేయవలయునని తీర్మానము నుపపాదించెను. ఆ తీర్మానమును 21 మంది ఆదరించిరి. 20 మంది నిరాకరించిరి. ఫలముకృష్ణారావుగారి తీర్మానము బుట్టదాఖలైనది. స్కూలు ఫైనలు విద్యాశిక్షణమునందు దేశభాషాభ్యాసమును నిర్బంధము చేయుటవలన విజ్ఞానము వ్యాపించుటకు సాదన నేర్పడును గాన దేశభాషాభ్యాసమును నిర్బంధము చేయుట కేర్పాటులను జేయు డని ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు గారు కొరిరి. ప్రస్తుతము నాడుకయందున్న విద్యా విధానమువలన దేశభాషలకు విశేషమైన యపకారము జరుగుచున్నది. స్కూలు ఫైనలువరకును చదివి మాతృభాషాభ్యాసము చేసిన బడయని విద్యావిధానమువలన నేమియును ప్రయోజనము గలుగదు. బొబ్బిలి రాజాగారు ఆంగ్ల భాషాపరిచయముతో పాటు దేశభాషాపరిచయము దేశాభ్యుదయమున కవసరమని తెలిపిరి. పాలకు లీవిషయమై తగిన ప్రయత్నములను చేయుదు రని ప్రోత్సాహము తెలిపినందున కృష్ణారావుగారు తీర్మానము నుపసాహించుకొనిరి. వ్యవసాయవ్యయములను నిర్ణయించుట కొక యుపసంఘమును నిర్ణయించుట యవసరమని రామలియ్యంగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి. వ్యవసాయ వ్యయమును నిర్ణయించకను నెటిల్పొటు చేయుటవలన తరమును నిర్ణయించుటయందు రయితులకు నష్టము గలుగుట సహజము. తిరిగి నెటిల్పొటు చేసెడి కాలము సమాపించుచున్నపుడు ఈ తీర్మానమునందలి విషయమును నిర్ణయించుటవలనను రయితులకు కుపకృతి గలుగుట నిజము. అధికారవగ్ధాభిమానుల నిరాదరణమువలనను తీర్మాన మంగీకృతము గాక పోవుట విచారకరము. సదాశివభట్టు గారు అధికారిప్రతినిధ్యమును గురించియును రామానుజాచార్యులుగారు మునసబు కోర్టునుండి అప్పీల్ నుసబు జడ్జిలు విచారించుటను గురించియు నుపపాదించిన తీర్మానములు పాలకుల యామోదమును బడయలేదు. రాష్ట్రీయ శాసనసభలయందు అసభికార సభ్యుల సంఖ్య అధికము గలదని అధికారవగ్ధాభిమానులు నిరంతరము ఘోషించు చుందురు. శాసన నిర్మాణసభయొక్క వ్యవహారక్రమమును విమర్శించెడి వారికి అసభికార సభ్యులకు అధికార సభ్యులకు గల బలము పలుకుబడి లేదని విడిత మగుచున్నది. శాసనసభలయందు సంస్కరణ మవసర మనుట కీ వ్యవహారముకంటెను వేరైన ప్రమాణ మనవసరము.

యుద్ధస్థితి.

యుద్ధస్థితి వర్తమానసంవత్సరమునందు మహా ఘోరముగ నుండునని నిర్ణయించుటకు నిదర్శనములు గలవు. ఈ మహా ఘోరము సముద్రరంగమునందును భూరంగమునందును ప్రకటిత మగునని యభయవక్షసుల ప్రయత్నములు జేయుచున్నవి. భూరంగమునందు యుద్ధము ఆరంభమయినది. జరుగుచున్నది. ఆఫ్రికారంగము జయోపజయములను నిర్ణయించుటకు తోడ్పడదు. కాని జర్మనులను సంపూర్ణముగ నోడించి వారి వలసరాజ్యములను స్వాధీనము చేసికొనుటవలనను సంధిని జేసికొనెడి సమయమునందు జర్మనులకు వలసరాజ్యముల పునరాభము ఆశాపాశముగ నుండగలదు. ఆఫ్రికాఖండమునందలి జర్మనుల వలసరాజ్యములందలి విశేషభాగము మిత్రమండలికి స్వాధీనమైనది. శేషించిన భాగమును స్వాధీనముగాగలదు. రెండవరంగము ఆసియాఖండము. జర్మనులతో చేరిన తురుష్క-సామ్రాజ్యము బ్రిటీషు సైన్యములతోను రుష్యుల సైన్యములతోను మెసపొటేమియ సిన్ద ఆర్మీనియ కాకససు ప్రాంతములందు యుద్ధముచేయుచున్నది. తురుష్కులకు జర్మనుల సాహాయ్యము కొంతయున్నను ఈరంగమునందు భారమంతయును తురుష్కులమీద నున్నది. ఈ రంగమునందు తురుష్కులు సైన్యముల నాయత్తము చేసినను నలయు ఫిరింగులను యుద్ధద్రవ్యములను పొందజాలరు. మెసపొటేమియాయందు బ్రిటీషు సైన్యములు కుటలు అమరాను క్రమక్రమముగ సమీపించుచున్నవి. సరైప్రాంతములందును బ్రిటీషు సైన్యములకు విజయము గలుగుచున్నది. తురుష్కుల ప్రతిఘటనా సామర్థ్యము తగ్గినదని నిర్ణయించుటకు సూచనలు గలవు. ఆర్మీనియా కాకససురంగములందు మంచువలన రుష్యుల ప్రస్థానము సాగుబలేదు.

మాసిడోనియా రంగము

మూడవరంగ మైన మాసిడోనియానందు గ్రీసుదేశము మిత్రమండలి నియమముల నంగీకరించుట వలనను ప్రస్తుతము తృప్తికరముగ నున్నది. గ్రీకురాజవత్వవలంబనులు వెజెయోలోను పక్షమువారికిని మిత్రమండలిపక్షమువారికిని సంకటములను గలిగించకను శాంతియును చూపుచున్నటులు తెలియుచున్నది. గ్రీకు సైన్యములు వెనుకనుండియును జర్మను సైన్యములు ముందునుండియును సలోనికాలోని మిత్రమండలి సైన్యములను భేదించుచురను భయము తొలగినది. గత మాసమునందు రోమునగరమునందు గూడిన సభయందు ఇటలీ రాజ్యము సయితము మాసిడోనియ రంగమునందు బలతిరముగ పనిజేయుట కంగీకరించినది. సలోనికాలోని మిత్రమండలి సైన్యములు మాసిడోనియాలోని సర్వీయను సైన్యములు గ్రీకు రాజకుట్రలకు భయపడక ముందునకు బోవుట కవకాశము గలిగినది. కాని ఈ రంగమునందును మంచువలన నింకను రెండుమాసముల వరకును ప్రస్థానము దుస్థరముగ నుండును.

ఇటలీరంగము

నాల్గవది ఇటలీ రంగము. ఈ రంగమునందు ప్రస్థానము ఏప్రిలుమాసమునందు సాధ్యముగ నుండును. ఈరంగమునందు ఆఫ్రియనులు ఇటలీ సైన్యములను ప్రతిఘటింపవలసి యుండును. గతించిన రెండేండ్లయందును ఆఫ్రియనులు ఇటలీ సైన్యములను భేదించుటకై చేసిన ప్రయత్నములు విఫలములైనవి. గత సంవత్సరమునందు ఆఫ్రియ రుష్యా ఇటలీరంగములందు 8 లక్షల సైనికులకును ప్రభవడినది. ఆఫ్రియ ప్రస్తుతదుర్బలదశయందు

ప్రత్యేకముగ ఇటలీరాజ్యమును ప్రతిఘటించుట యసంభవము. జర్మనులు స్విజ్జరాండుసరిహద్దులందు 8 లక్షల సైనికులను గుమిగూర్చినటులు తెలియుచున్నది. ఈ సైన్యములు ఇటలీ రంగముపై నుపయోగింపబడునో పరాసు రంగముపై నుపయోగింపబడునో నిర్ణయించుట కు. ఏలులేదు. ఇటలీపై నుపయోగపరచిన ఇటలీ దేశస్థితి విషయముగ నుండును. కాని ఇది యసంభవమని యుద్ధతత్త్వజ్ఞులు నమ్ముచున్నారు. కార్యోరంగమునందును ట్రెంటినో రంగమునందును ఏప్రిలుమాసమునందు ప్రస్థానము సాధ్యమగును. ఇటలీ సైన్యము లింతవరకును యుద్ధమునందు విశేషమైన నష్టమును పొందియుండలేదు. రోమునందు గూడిన యుద్ధసభయందు కాబోర్న సేనాని ఇటలీ సంపూర్ణముగ మిత్రమండలితో గలిసి పనిచేయుటకు నిర్ణయించెను. ఈ నిర్ణయము వర్తమాన సంవత్సరమునందు ఆఫ్రియనుల పరాజయమున కనుకూలపడును.

రుష్యా-రుమేనియా రంగము

అయిదవది రుష్యా-రుమేనియారంగము. ఇది అన్ని రంగములందును విశాలమైన రంగము. బల్గేరియనులు, తురుష్కులు, ఆఫ్రియనులు, జర్మనులు సులభముగ కలిసి పనిజేయుటకు ఏలుగలరు. సర్వీయ, మాంటినిగ్రో, రుమేనియ రాజ్యముల పతనమున కీ సంయోగమే కారణముగ నున్నది. రుమేనియయందు మాల్డేవియ యంతయును జర్మనుల వశము గాలేదు. డాన్యూబునదిని దాటి ఒడెస్సాను జేరుటకై జర్మనులు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలములైనవని తోచుచున్నది. రీగా, గలిషియ, బుకోవిన్ ప్రాంతములందు ప్రస్తుతము యుద్ధప్రస్థానము సాగుచున్నను మేనెలవరకును పెద్దయుద్ధము సాధ్యము గాదు. మంచుకరగి పారుటవలనను నేలరోచ్చును సైన్యముల గమనాగమనములు దుస్థరములగును. బుకోవిన్ రంగమునందు జెకోవిన్ ప్రాంతమునందు రుష్యులు 1000 జర్మనులను బాదీలను జేసిరి. రీగా ప్రాంతమునందు మంచువలన పురోగమము దుస్థర మగుచున్నది. రుష్యాదేశమునందు గతించిన నాలుగు మాసములందును యుద్ధసన్నాహము లపారముగ జేయబడుచున్నవి. ఆఫ్రియనులు రుష్యులను ప్రతిఘటించుట దుస్థరము. రుష్యుల సేనాని బ్రుసింగ్ ఫు తెలిపినటులు రుష్యులు 1917 వ సంవత్సరమునందు ఆఫ్రియనులను సులభముగ నెక్కోర్కొనగలరు. ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిలు నెలలయందు తూర్పురంగమునందు చేతుగల మహాత్కారములు లేనందున జర్మనులు వారి సైన్యములను పడమటిరంగమునకు మరల్చిరిని తెలియుచున్నది.

పడమటిరంగము

జయోపజయములు పడమటి రంగమునందు నిర్ణయింపబడు నను భావము స్థిరపడినది. రెండు మూడు వారములలో పడమటి రంగమునందు ప్రస్థానము సాధ్యము గాగలదు. జర్మనులు తూర్పు రంగమునుండి పడమటి రంగమునకు సైన్యనివహంబులను మరల్చినటులు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. పారీసు నాక్రమించుకొనవలయు నను నాశ భర్మనుల నింకను వీడించుచున్నది. నాస్పిముఖమున వైనను బెంస్సెన్ముఖమున వైనను వ్యాధిసంగరమును చేరుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించుచురనునా హాగలుగుచున్నది. కాని పెద్దనునురక్షించిన పరాసు సైన్యములు నాస్పి బెంస్సెన్ముఖము సయితము రక్షింపగలవను సంపూర్ణ విశ్వాసము పరాసులకుగలదు. కలెనుండి వాజెనువరకును వ్యాప్తమైన పడమటి రంగమునందు దనతికాలమున ఘోరసంగ్రామము జరుగుట ధ్రువము. ఈ రంగమునందు మిత్రమం

డలికి విజయము గలుగునని నిర్ణయించుటకు కారణంబులు పెక్కులు గలవు.

విజయసాధనములు

పడమటి రంగమునందు 31 మాసముల నుండియును పరాసు లపారమైన శౌర్యపరాక్రమములను ప్రకటించిరి. పరాసులు సైన్యములను నష్టపడినను వారి యుత్సాహమునకు భంగము గలుగలేదు. పరాసుల నష్టమును పూర్తిచేయుట కాంగ్లేయుల లక్షల సైన్యములను బ్రిటీషుముఖమునందు జేర్చిరి. ఈ సైన్యబలము జర్మనుల సైన్యబలమును ప్రతిఘటింప జాలియున్నది. సోముయుద్ధమువలన దుర్భేద్యము లని యెన్నబడిన జర్మనుల కందకావళులు ఆగ్నేయ గోళములకు సుభేద్యములని ధ్రువపడినది. ఆంగ్లేయులు పరాసులు ఈ యేటి ప్రస్థానమున కవారమైన యాగ్నేయాస్త్రములను నిర్మించుచున్నారు. ఈ యాగ్నేయాస్త్రములు జర్మనులు నిర్మించిన దుగ్ధావళులను భేదించు ననియును మిత్రమండలి సైన్యములు జర్మను సైన్యములను భేదించుననియును నిండు నమ్మకము మిత్రమండలికి గలదు. తూర్పురంగమునందును పడమటిరంగమునందును జర్మనులు అపారమైన సైన్యమును యుద్ధసాముగియును గల మిత్రమండలిని ప్రతిఘటించుట యసంభవమనియును, మిత్రమండలికి జర్మనులను ప్రతిఘటించుట సాధ్యమనియును తెలియుచున్నది.

(౧)

పంజాబు విద్యావంతల పటాలము.

పంజాబునం దేర్పరచ వలచిన విద్యావంతుల పటాలమునుగురించి పాలకులు కొన్ని నియమములను ప్రచురించి విద్యావంతులకు ప్రోత్సాహమును గలిగింప నచకట్టిరి. ఈపటాలములందు జేరిన వారికి సర్కారు ఉద్యోగములను బడయుట యందు సహకృతపత్రిక యితిరలకంఠెను సభికతనమైన యాధికృత కలుగును. ముఖ్యముగ పోలీసు చెరసాల ఆబ్కారి శాఖలందు పనులు ముందుగ నిపటాలములందు యుద్ధముచేసిన వారల కొసంగబడును. విద్యావంతులైన హైందవులను పటాలములందు జేర్చుట కీలాభములు కొంత సాధనములైనను సంపూర్ణసాధనములు గాజాలవు. డాక్టరు మల్లికు గారు తెలిపినటులు అధికతనమైన లాభము లున్న గాని విద్యావంతులు పటాలములందు జేరుట దుష్కరము. విశ్వ విద్యాలయములందు చదివెడి విద్యార్థులు పదుమూడు రూప్యముల జేతనమునకు పటాలములందు సైనికులుగ జేరుట దుష్కరము. 'యూరేషియనుల కిచ్చెడి జీతపత్రముల సైన్యము కులీనవంశజుల కిచ్చిన గాని వారి పోషణయు సయితము. దుష్కరమగును. అన్ని రాష్ట్రములలోని పాలకులు ఉదార నియమములను ప్రకటించి విద్యావంతులను సైన్యమునకు భేదించుటవలన భారత మాతమున బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకును జేరుము గలుగ గలదు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

గౌ. భాపతిరాజు వేంకటసతీ రాజుగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనముగురించి ప్రతిపాదించిన తీర్మానము సభలోనేడు చర్చకురాగా, అది చిరకాల లభ్యమగు నాదర్శమాత్రమని గౌ. స్టూరుగారు చెప్పిరి.

(౧)

పల్లికు సర్వీసు కమిషనరులు సముద్రసంకముల శాఖలో యూరోపియను ఉద్యోగస్థులను తప్పక ఇష్టపడి యట్లే యుంచవలసినదని సిఫారసు చేసెయున్నారు. అందుకు కారణము సముద్రపు ట్రాఫిక్ మంతయు సాధారణముగ యూరోపియనుల దగుట వలన నట. ఈసిఫారసును పరిహరించుచు బొంబయి "ఇండియన్ సోషల్ రిఫార్మరు" పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:-ఈ కమిషనరుల సిద్ధాంతమును స్థింపబడవలసిన దట్లయినచో వ్యవసాయ శాఖాధ్యక్షుని పదవి ఒక కాపురు, జంతుచికిత్స శాఖాధ్యక్షుని ఒక మాలవానికి, వృద్ధ్యవదాన్ శాఖాధ్యక్షుని ఒక యాడిగవానికి, కోశాధ్యక్షుని ఒక మార్వాడీకి, రక్షకభూధ్యక్షుని ఒక గజదొంగకును నొసంగవలసినచున్నా " వారిసిఫారసులో సనికూలిన అసంబద్ధ వచనములను కమిషనరులు చాలచోటుల వ్రాసివారనియు, వానిని చదివినప్పుడు అసహ్యము కలుగుచున్నదనియు మా సమకాలికులు వ్రాయుచున్నారు. ఈకమిషనువారి సిఫారసులవలన పెద్దపెద్ద యుద్యోగస్థులకు మరింత జీతములు తప్పకలుగు లాభము లేదని అందరను ఘోష పెట్టుచున్నారు.

లండును, ఫిబ్రవరి రి:—కడపటి సంగరమున జర్మను
 సేనలు నదీమధ్యమునకు వచ్చువరకును తాళి రహ్యవారి
 ఫిరంగుల సేకముఖముగావించి కాలిచ్చిరి. వారు మంచుక్రింద
 గనులను వ్రేల్చిరి. అందువలన పెద్దపెద్దగోతు లేర్పడినవి.
 చాలమంది వానిలో బడి హతులైరి. తక్కినవారు దిశదెలియ
 కుండ పారిపోయిరి.

ఇటలీ

జనరలు నెవలీ గారు

ఇటలీరంగమున కేగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 5:—జనరలు నెవలీ గారు ఇటలీ రంగమునంతను చూచి ఘోరముడిఅవోసాగారికిని మరికొందరికిని మిలిటరీక్రాసుల నిచ్చిరి. అపారముగ నేర్పాటులను నేనల యుత్సాహమును సంతృప్తికరముగ నున్నది.

ఈజిప్టు

సిన్ నైయెద్ద మరయొక విజయము

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 5:—సిన్ నైయెద్ద మరయొక విజయము గలిగినది. సరిహద్దునందలి రఫా పట్టణమున గల టర్కీ సేన పూర్తిగా నోడిపోయినది. ఆ ప్రాంతమున శత్రుసేన లిక లేనేలేవు. విజయము లింకను తెలియలేదు గాని ఆ సేననంతను బ్రిటిషు సైన్యమే యోడించెను. వారిలో కొందరు జర్మనులు గలరు. వారి ఫీరంగులన్నియు మావశమైనవి. మా నష్టము స్వల్పమని కెయిరోనుండి వార్త వచ్చినది.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా యుద్ధము.

మెసపొటేమియా, ఫిబ్రవరి 5:—శుక్రవారమునాడు రాత్రి మన ఆశ్వికదళము ట్రైగ్రినునది కుడి తట్టున కుటలు ఆమారాకు పట్టమమున 25 మైళ్ళ దూరమున టర్కీవారు మొదటి సేనా స్థానమున కెదురునున్న ప్రదేశమున కేగెను. శనివారమునాడు మై ట్రైగ్రిను సంగమమునకు పట్టమమున 550 గజముల సేనాముఖమున 400 గజముల లోతుగల మూడు వరుసల కందకములను వశపరచుకొని శత్రువులకు చాల నష్టము కలిగించితిమి. కుటలుఆమారాకు ఎదుట హైనదీ ముఖము మా స్వాధీనమైనదని అధికారులు తెలిపిరి.

ఆస్ట్రేలియా

మాకిల్లనుగారి యాత్ర

వెల్లింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 5:—రాసుసముద్రమున దిగబడి పోయినవారిలో 7 గురిని ఆరోరా నౌక కాపాడినది. మరి ముగ్గురు, చనిపోయిరి. ఆనౌక ఈనెల 10 వతేదీకి రావలెను.

జర్మనీ

అమెరికావారితో వైరము.

జర్మనులు సంసిద్ధులగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—జర్మను పత్రికలు కొన్ని కొంత సౌమ్యతను తెలుపుచును మరికొన్ని తీవ్రముగను లేఖలను వ్రాసినవి. ఎటులైనను యూరపునందలి తటస్థ దేశములలో నెయ్యము చెడగొట్టుకొన కుండుటకు జర్మనులును మిక్కిలి చేరువను జర్మనీతో పోరకుండ తప్పించుకొనుటకు తటస్థులును గూడ ప్రయత్నించుచున్నారు. హేలండువారికి జర్మనులు కొద్దిపాటి సౌకర్యమును కలిగించిరి. తక్కిన వారికి గూడ కలిగింతు మను మాచనలు చేయుచున్నారు. కాని అమెరికా దక్షిణ అమెరికా దేశముల వారితో కయ్యమునకు నిధముగ నున్నామనియే ప్రకటించిరి.

హౌసువాట్ జీవ్యురమును

వెసిడెంటు విల్సనుగారి చర్య పూర్వార్థమునకును అంతర్జాతీయ కాసమునకును గూడ విరుద్ధముగ నున్నది. పోరు జరుగకుండ వలెనని విల్సనుగారు కోరుట చాల సమంజసము. మేము నట్లే కోరుచున్నాము. మేము విల్సనుగారి భావమును కొంతవరకు గ్రహింప గలిగితిమి. అటులే మా నిశ్చయమునకు గల కారణములను అమెరికా వారు గూడ గ్రహింపదగునని జర్మనీ విదేశమంత్రి హౌసువాను జీవ్యురముగా రనిరి.

టర్కీ ప్రధానమంత్రి రాజీనామా

ఆమ్స్టర్దమ్, ఫిబ్రవరి 6:—గ్రాండుజేరు రాజీనామాను సుల్తాను అంగీకరించెను. సలతుజేగారి కాఫాన మొసంగబడినది. యుద్ధసంకల్పమున మార్పులేదు.

15 ఏండ్లకు వైబడిన వయస్సు గలవారు ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలాండు, మారిషసులకు పోవుటకు ప్యాస్పోర్టులు లేనిదే పోగూడదు. ప్యాస్పోర్టులు లేనిది వారిని గవర్నమెంట్ దేశమున దిగనియరు.

దేశీయ తంతి వార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి.)

ఢిల్లీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంతివార్త
ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 5:— 3వ తేదీని రాజప్రతినిధి గారికి హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి యొద్దనుండి ఈక్రింది తంతివార్త వచ్చినది.

ఆంగ్ల రంగము

గడికోరువద్ద బ్రిటిషువారు జయప్రదముగా శత్రువులవై బడి 56 మంది ఖైదీలను పట్టుకొని గామికోరువద్ద శత్రు ప్రయత్నములను వ్యర్థపరిచిరి.

పరాసు రంగము

నై నరీయెద్ద పరాసువారు శత్రువులముట్టడిని భగ్నపరిచిరి.

ఒక జర్మను విమానము డెక్ కిర్క్ పురముపై 5 బాంబులను వేసెను.

తూర్పు రంగము

తూర్పురంగమున చలి అపరిమితముగ నుండుటచే యుద్ధము నిలిపివేయబడినది. అమెరికాకు జర్మనీతో యుద్ధము తప్పక గలుగు నని అమెరికాయం దనుకొనుచున్నారు. కాని అమెరికా ప్రభుత్వమువా రేమియు తీర్మానించ లేదు.

బ్రిటిషు గయానా శాసనసభ.

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 6:— ఈసభకు అసభికారసభ్యులుగ నియోజింపబడిగోరిన 5 గురు భూతీయులలో నొక్కరు నియోజింపబడిరి.

బొంబాయి

సింహళమున కూలీలు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:— సింహళమున భారతీయులగు కూలీల సిద్ధిని విచారించుటకు సామ్రాజ్యభారతీయ పౌర సత్వ సంఘమువారు పోలకుగారిని నచేతను గారిని నియమించిరి.

బొంబాయి నగరాభివృద్ధి సంఘము

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—సోమవారమునాడు మరల నీవిషయము చర్చింపబడినది. ఇంకను ఆవశ్యకత తొలగలేదు. సంఘమువా రవలంబించిన విధానము సరియైనది. ప్లేగువ్యాధి ఉద్దేశము తగ్గినను ఉపనిబంధనలలోని లోపములన సమర్థము పోచ్చినది. 1901 లో హాక్వేగారు చేసిన మాచన ఆనుకార్యులే మన వారు ఆనులు జరుప గలుగునంతవరకును సంఘ ముండవలెను. అని సంఘాధ్యక్షులగు ఆరుగారు సమర్థించిరి. సర్ ఇబ్రహీంగారి ఉపపాదనమునకు ఫిరోజుసేతనాగారు సవరణనుపపాదించిరి. సవరణ ఆమోదింపబడినది. 38 గురు అనుకూలురు. 9 గురు ప్రతికూలురు.

మొన్నటి దినము బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారు బాడిక్ గని యొద్దనున్న "టైగర్" అను సారంగమును దెలిచిరి. ఈ సారంగముపొడుగు 7369 అడుగులు. వానిని త్రొలుచుటకైన వ్యయము 10,50,000. దానిని పూర్తిచేయుటకు 2 సంవత్సరములు 5 మాసములు పట్టెను.

9 వ మహారాష్ట్ర సాహిత్య సభ రాజోవు పండుగ దినములందు ఇందూరులో జరుగున టైర్నాటు చేయబడినది. హోల్కారుగారి సేనల సేనాధిపతి యగు రావు బహదూరు మాట్కారు గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షునిగ నియమించిరి.

ఇటీవల బంగాళములోని టిప్పెరా జిల్లానుందు రజిత చంద్రగారి ఇంటిలో గత సెప్టెంబరు మాసమున బందిపోటు దొంగలుపడి దోచుకొనిరి. వారు పాటిపోవుచుండగా గ్రామములు కొందఱు వారిని వెంబడించి పరుకెత్తుచు దొంగలు తుపాకులను వారిపై గొల్పుచున్నను వారిని వదలకుండిరి. గ్రామస్థులందు 5 గురు దొంగల అగ్నివలన మరణించిరి. ఒక దొంగ పట్టుపడెను. మరణించినవారిలో 4 గురు భార్యలకు ఒక్కొక్క యామెకు 10 రూపాయల చొప్పున పింఛెను నేర్పబడి 5-వ వాని తండ్రికి 5 రూపాయలు పింఛెనునొసంగిరి. 5 గురికిని ఉన్న యప్పులను తీర్చివేయుటకు 715 రూపాయలను గూడ నిప్పించిరి.

భాషా సేవక సంఘము.

రు 100. బహుమానములు రు 100.

ప్రతి వారమును. ప్రతి వారమును.
మొదటి తరగతి బహుమానము రు 20-0-0 చొ॥ 1 కి రు 20-0-0
రెండవ తరగతి బహుమానము రు 15-0-0 చొ॥ 1 కి రు 15-0-0
మూడవ తరగతి బహుమానము రు 10-0-0 చొ॥ 2 కి రు 20-0-0
నాల్గవ తరగతి బహుమానము రు 5-0-0 చొ॥ 5 కి రు 25-0-0
అయిదవ తరగతి బహుమానము రు 2-0-0 చొ॥ 10 కి రు 20-0-0
మొత్తము 19 కి రు 100-0-0

1917-వ సం॥ ఫిబ్రవరి 13వ తారీఖు (మంగళవారము)నో అంతముగు వారమునకు నిర్ణయింపబడిన వ్యాసముల వివరము.

1. మొదటి తరగతి బహుమానము— సకల మతభర్త ములును జీవన్ముక్తికై బోధించును గావున, సకల చరాచరజీవ కోటికిని సృష్టిస్థితిలయకారణభూతుండును పంచభూతాత్మక ప్రకృతి స్వరూపుండును సగు భగవంతుని ప్రార్థించుట ఎల్లరకును అవసరమని సమర్పించుచు, వేకువలేచి ప్రాత్యేన్నాన మొనరించి యొకపరియు, రాత్రిపరుండబోవునపు నొకపరియు ప్రార్థనలుపుట నిత్యవిధియని నూచించుచు 15 రకములపద్యములు వ్రాసిపంపించిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

2. యోజనగంధి వివాహ గాథను హూణభాషలో మంచి తెలిని ఒకవ్యాసమును 80 పంక్తులకు తక్కువగాకుండ వ్రాసి పంపించిన వారిలో నుత్తీర్ణు లగువారి కియ్యబడును.

3. వస్త్రధారణ విధానము 40 పంక్తులకు తక్కువగాకుండ ఆంధ్రగ్రాంథికభాషలో యొకవ్యాసమును వ్రాసి, ఆయంశములనే, ఆంధ్రగ్రామ్య (Slang) భాషలో 40 పంక్తులకు తక్కువగాకుండ యొక వ్యాసమును వ్రాసి పంపిన వారిలో నుత్తీర్ణు లగువారి కియ్యబడును.

4. నాల్గవతరగతి బహుమానము:—బుధవారమునాటి ఆంధ్రపత్రికలోని యెడిటోరియలు లోను ప్రతిపంక్తిలో మూడు అక్షరములకు తక్కువ గాకయుండు పూర్ణభావము గల పదములను తొమ్మిదింటిని తీసికొని ఒక్కొక్కపదము ఒక్కొక్క వాక్యాదిని వచ్చునట్లు చేర్చి తొమ్మిది సంపూర్ణ వాక్యములను వ్రాసి పంపినవారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

5. అయిదవ తరగతి బహుమానము:— బుధవారమునాటి ఆంధ్రపత్రికలో యెడిటోరియల్ గాని లేని పంక్తులలోని మొదటి అక్షరములలో ఒక్కొక్క అక్షరము ఒక్కొక్క పదమునకు మొదట వచ్చునట్లు 20 పదములను వ్రాసిపంపిన వారిలో నుత్తీర్ణు లగువారి కియ్యబడును.

6. ఇందు 1,2,3, తరగతులకు దరఖాస్తు రునుము 4 ఆణాలు. 4,5, తరగతులకు దరఖాస్తురునుము 6 పైసలు మాత్రమే నిర్ణయింపబడినది.

7. వ్యాసములు ప్రతి మంగళవారమునాటికి కార్యాలయమునకు చేరునట్లు పంపవలయును.

8. ఈ పరీక్ష యం దుత్తీర్ణులగువారి వ్యాసములును పద్యములును ఈ సంఘమువారి యిష్టానుసారముగ ఉపయోగించుకొనుటకు హక్కు గలగి యుండురు.

9. బహుమానములు ప్రతినెల తే 15 దిన పంపబడును.

10. బహుమానముల మొత్తమునకు సరియైన విలువగల గ్రంథములు పంపబడును గాన, ఉత్తీర్ణులయినవారు, వారివారి యొద్ద నింతవఱకు నున్న గ్రంథముల యొక్కయు, వారికి వలయు గ్రంథములయొక్కయు జాబితా పంపవలయును.

11. ఈబహుమానములను గోరువారు వారివారి పేర్లు చిరునామాలను వివరముగా వ్రాసి ఈక్రింది గడిపత్రికమున (కూప నున) కత్తిరించి పంపవలయును.

TO THE MANAGER,
Bhasha Sevak Sangham.
202 MINT STREET, MADRAS.
అయ్యా!
..... తరగతి బహుమానములకు నిర్ణీతమయిన తరగతుల
పరీక్షలకు నిలువగోరి దరఖాస్తు రునుమును నాలుగు ఆణాలు అరు పైసలు
మాత్రము ఈ రోజున పంపినాను.
పేరు
చిరునామా

ప్రతివారమునకు వ్యాసములు పంపినవారిలో ఉత్తీర్ణులయినవారి వివరములు ఇంటినుండి ప్రతినెలవారమునాటి పత్రికయందు ప్రచురింపబడును.

ఈ సంఘమువారిచే ప్రచురింపబడిన గ్రంథములు.

- 1. వేకువనిద్రలేచుట తెల ప్రతి 1-కి రు 0-4-0
- 2. దంతధావనము ,, 0-4-0
- 3. స్నానము ,, 0-4-0
- 4. విధూతి, తిలకము, పసుపు ,, 0-4-0

ముఖ్య సమాచారములు.

పోలీసువారి కట్టడములను పి-డబ్ల్యూ- డి వారు నిర్మించుచున్న పోలీసు అసిస్టెంట్లు ఇనస్పెక్టరు జనరలు గారనిరి.

పి. డబ్ల్యూ. డి. సంఘమువారి ఎదుట ఆసాము గౌర తామువారి కార్యదర్శి సాక్ష్యమిచ్చెను.

అస్సరు ఇండియా బాంకి నిక్షేపములు భగ్యకర్తల ఆగ్రహములను అనుబంధించిన అలహాబాదు హైకోర్టులో దావాచేసిరి.

బెలిజియమునందలి అనాధబాలసంరక్షణనిధికి ట్రైయ్యు ఆఫ్ ఇండియా ప్రతిక పంపిన యా. 1,85,900 లును చేరినవని బాంబాయిలోని బెలిజియం రాయబారి వ్రాసెను.

జి. సి. సాఫనపోలసు అను గ్రీసు జేజీయుని జ్వరము జేరియు నది తెలిపి మానవత్వము కలిగించినందులకు డబ్ల్యూ. హార్ప్ అను కవినికి రు. 100 లు సారూపా వేయబడెను.

అస్సలగు నువ్వోగుల నొక రాష్ట్రమునుండి మరియొక రాష్ట్రమునకు మార్చుదగు నని ఇండియా దొరతనమువాని ఎలక్టిక్ ఇంజనీరు తెలిసెను.

ప్రభుత్వమువారి సంకెరములను నుపావస్తు చేయించు నని కర్మ సంఘముల కియ్యరాదని బంగాళా నాపరెంట్ డి.ఎ. ఇంజనీరుగారు వదిలిరి.

ఒరిస్సాలో పూరిజిల్లాలో పరికరములను 150 చదరపు మైళ్ల ప్రాంతమున కలపబట్టినది. అందు 8000 మంది ప్రజలు గడ్డినిస్తులను చేర్చు తిని జీవించుచున్నారు. ఒరిస్సా కమిషనరును పూరికలెక్టరును ఆ భాగమును జూచి ప్రజలకు సాహాయ్యము చేర్చునని.

ఈనెలయందు మద్రాసు మెయియఖర్దాగోడ్డు, భువనేశ్వరులకు భగ్యభావపుత్రుల గొప్పవాన గురిసినందున ఇంజను పట్టాబుండితొలగెను. ప్రయాణికుల కేయపాయమును కలుగలేదు. ఇంజను మార్చుకలసికన్పించునని బండి 2 గంటల 52 నిమిషము లాలస్థి నయినది.

బంధక వ్రాతనిధానమును నసింప చేయవలెననియు, సామ్రాజ్య యుద్ధసభయందు భారతీయులకు ప్రాతినిధ్య మొసంగక ఇండియామంత్రి కొనంగుట సరికాదనియు, వెల్లవల సినవాని రాష్ట్రప్రతినిధి నియమించుట సరికాదనియు కాసనసభలో నియోజకవర్గాలచే నియోజింపబడిన వారు హాజరుల నియు సంయుక్తరాష్ట్రముల కార్యకర్తలు కమిటీవారు తీర్మానించిరి.

స్వపరిపాలనము, బ్రాహ్మణేతరులు. - పి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారిచే ప్రయోగపరచిన బ్రాహ్మణేతర కరపత్రము మన దేశముయొక్క రాజకీయాభివృద్ధి కంటకు మగుచున్నదని కాముకు రాజధానిలోని ఇతర బ్రాహ్మణేతరులలో ననేకులును కమ్ముచున్నా వనియును ఈ బ్రాహ్మణేతర కరపత్రము స్వపరిపాలనమును కాసనసభ్యుల విజ్ఞాపనమును ధిక్కరించు నంతకాలము ఆ యుద్ధమును పాటింప దగదాయము పి.బి. చిదంబం శ్రేష్ఠిగారు వ్రాయుచున్నారు.

గంగూనుండి ఆంధ్రులొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- మానగరమునందలి ఎన్. రెడ్డిగారి హెచ్. పి. పాతకాల యందున్న ఆంధ్ర బాలురు భాషాభివృద్ధికి "ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి బాలక" సమాజమును 1 వ తేదిని నెలకొల్పిరి. సమాజ స్థాపనమునకు ఆంధ్రోపాధ్యాయులగు మ్యాత్యుసుగారు కారకులు. దేశభాషా పాతకాలల డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు జ్ఞానవీరెచ్. పి. ఎల్. టిగారు సభకు దయచేసి ఆగ్రాసనను లంకరించి బాలు యువస్వాసములకు సంకెరించి, సమాజమునకు కారక అభ్యుత్థులగు మండెదమరి నెలవచ్చిరి.

వాడిపులిలో కేశవశిల్పిగారిని గౌరవించుట-దివాన్ బహదూరు పి. కేశవశిల్పిగారిని గౌరవించుటకు గుత్తి, జగ్గారి, కర్నూలు, కడప, నెనగిండ మొదలగు ప్రదేశములవారిందగు నేకకులంగారికి గారి ఆధిపత్యము క్రింద సమావేశమైరి. సభవారు దేవాలయమునందును, మసీదునందును (బిట్టి) వారి విలయమునై ప్రార్థించిరి. కేశవశిల్పిగారు హిందువులతోను మహమ్మదీయులతోను వేర్వేరు మాటలాడి మన ప్రాధాన్యముననే ప్రభుత్వమువారు మన రాజభక్తిని కనుగొనుచు గాతనిని వదిలిరి.

సమకాలికాభిప్రాయము.

పారిశ్రామిక పంచాయతీ సంఘము

సర్ తామస్ హేలండుగారు గనుల ఇంజనీరు, భూకర్షణాశ్రమేష్ఠి, వెల్లోలు విషయపు పండితుడు. వెల్లోలియం శాస్త్రజ్ఞుల సంఘమును నుపావస్తుతుడు. ఇట్టి ప్రముఖుని ప్రస్తుత కాలమున పారిశ్రామిక పంచాయతీ సంఘమున కధ్యక్షునిగా కూర్చుండబెట్టి ఆ పారిశ్రామికముని ఈ నెట్టిని విచారించునట్లు నియోజించుటకంటె ఫిరంగి మందు నిర్మాణ విషయమున నియోజించిన బాగుగా నుండునని ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనిరి.

కనుక సర్ తామస్ హేలండుగారు ఫిరంగిమందు విషయమున నియోజింపబడిరి. పంచాయతీసంఘమున గల సభ్యులు తమ తమ పూర్వోక్త్యముల కరుగుదురు. రాజ్యాభివృద్ధికాలమునకతకు పంచాయతీ సంఘమువారి విచారణ నిలిపి వేయబడును.

అంతయును బాగుగ నే యున్నది. అనంత మనసరమే గదా! కాని హిందూదేశ పారిశ్రామిక విచారణమును గూర్చి మాకు విచారమగుచున్నది. సర్ తామస్ హేలండుగారిని అనంతమగు ఇతర ఉద్యోగమున నియోజించుట క్రమమే యగును. కాని వారు లేనందున పంచాయతీ సభకు నిలిపి వేయ నవసరము లేదు. పంచాయతీ సంఘ విచారణ ఆయన యుండిననే జరుగకుండజాలదు. ఒకచోట ఆయన మరణించిన యెడల పంచాయతీ సంఘము ను మాన్సింపు జాలరు. - పంచాయతీసంఘమువారు విచారణను పూర్తిచేసి తమ రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారికి బంపి, ప్రభుత్వమువారు దానిని సాహకారముగా చదువుకొని, మోచించి, సంస్కరించి, సవరణలతో మరల పంపవలసినదని పంచాయతీ సంఘమువారికి మజల పంపి, తెప్పించుకొని, అప్పటిండి ప్రకటించినప్పటికి ఈ రిపోర్టును కాలదోషము పట్టును:- ఈ పంచాయతీసంఘమే తక్కిన పంచాయతీ సంఘములకంటె మంచిపని చేయగలదని మేము తలంచుచుంటిమి. పారిశ్రామిక పంచాయతీ సంఘము గనుక పరిశ్రమతో విచారణ సలిపి వ్యవహారరీతిని సత్వముగా విచారణ ముగించి రిపోర్టును పంపుదురనియు తలచి యుంటిమి. కాని అనుకొనినట్లు జరుగలేదు. సంఘ కార్యక్రమము త్వరలో నిలిపి వేయవలసి వచ్చినది. వేదని కాలములో చల్లగా పండుకొని మజల చరికాలము ప్రవేశించి నప్పుడు సంఘము కార్యక్రమము నుపక్రమించును. - మద్రాసు ట్రైబ్యున్

శ్రీశ్రీ కేసునుండి విలేఖకు లొక రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. గుంటూరు వాస్తవ్యులగు బలిజపల్లి సీతారామయ్యగారిచే తిరువల్లిక్కేజియందలి బాంజేవకాసులో నిన్నటి గోజాన పెద్ద పాటకచేర్చి చేయబడినది. నుమారు 200 మంది యాంధ్రులు దయచేసి యుండిరి. పాటకులు రవ్యముగను, హృదయం గనుముగను పాడి సభ్యుల వానందవాద్ది నోలలాడించిరి. వారు తేరాదివా రైనను పాటయందు దాక్షిణాత్యుల నెందును దిక్షిహారు. సంగీతమును మన యాంధ్ర దేశమునకు కీర్తిని సమకూర్చు వారిలో వీ లొక యగ్రస్థానమునకు తగిన వారు.

జాతీయ హైందవ సంఘము:- మొన్నటి దినము పి. జి. టాడ్ హంటుగుగారు వారిభార్యయు సంఘ సభ్యులకు విందుచేసిరి. గవర్నరుగారును వారిసతియు సాయం త్రమైదుగంటలకు విచ్చేసిరి. సమావేశమెంతయు కన్నులపండువుగానుండెను.

నియోజనము:- చివుల రంగస్వామినాయుడు గారు బల్లారిజిల్లా బల్లారి పురమున పెనులు మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

పల్లిను సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు:- పల్లికు సర్వీసు కమిషను తీర్మానముల సందర్భమున యశంగికారమును తెలియజేయుటకు నేటిదినము జరుగునని ప్రకటించి తిరిగి జరుగదని ప్రకటించబడినను ఈ దినము సాయంకాల మా సభయే స్వరాజ్యముతి వారివలనను, హైందవ యువజన సంధిమున సాయంకాలము 5-20 గంటలకు జరుగును.

జూరుమీదవచ్చి జూరు పడినను కరణము గారిది కానైనను పొడట. లోకమును ముంచుచున్న యుద్ధము జలుగు మన్నును ఉడక మండలముకు చల్లదనము కొఱకయి మదరాసు ప్రభుత్వమువారు వేసంగిలో పెట్టుటకు మానమని ఒక ప్రశ్నకు నిన్న జవాబు కెప్పినారు.

చెన్న పురి శాసన సభ.

ప్ర శో త్త ము లు

గౌ. బి. వి. నరసింహయ్యంగారు.

ప్ర. 1. (ఎ) పురపాలక శాఖ యొక్క స్పెక్టిగ్ జీతముల విషయమై పురపాలక సభల యభిప్రాయములు వచ్చినవా?

(బి) వై విషయమై నిశ్చయమైన యాజ్ఞ నెద్దానినైన తీర్మానించిరా?

(సి) వై యభిప్రాయములను గాని, వాతీసందర్భమును గాని, వారి, విషయమై తీర్మానములను ప్రచురించెదరా?

ఉ. 1. సభలయభిప్రాయములు వచ్చినవి. తీర్మానములు త్వరలో వెలువడును. పురపాలనాసంఘము లన్నియు దొరతనమువారు చెప్పినదాని కొప్పకొన్నందున ప్రత్యేక తీర్మానములు ప్రకటించబడవు.

ప్ర. 2. (ఎ) ప్రస్తుతమున్న ధనకష్టములలోను రైల్వే కష్టములలోను దొరతనమువా రుదకమండలమునకు సోపుట పీలుగా నున్నదా?

(బి) పీలుగా నున్నయెడల ఖర్చు ఏమేవిషయములం దెంత యగుచున్నది?

(సి) వై విషయముల ఖర్చు గడచిన వత్సరము కన్న జాస్తిగా నున్నదా? ఎందులకు?

ఉ. 2 (ఎ) అవును.

(బి. సి.) నియమిత కాలములో ఖర్చుంతయు పట్టియందు కనబడును.

ప్ర. 3. (ఎ) హోనురు మోరపూర్వరైలుసందేందరు మూడవతరగతి ప్రయాణికులకు స్థల మేర్పరచబడినది.

బి. కడచిన వత్సరము సరాసరి నెలకు ప్రయాణికుల గొప్ప సంఖ్య, తక్కువ సంఖ్య ఎంత?

(సి) కడచిన 3 వత్సరములలో ప్రతి వత్సరము లాభ మెంత?

ఉ. 3. వై విషయము రైల్వే ఏజంటు నడిగినారు. తర్వాత తెలియజేసెదము.

ప్ర. 4. (ఎ) డర్బానులోనున్న చెన్న పురివాసుల విచారించుటకై యీ దేశపు ధనమునుండి జీతము తీసికొను హైందవోద్యోగు దెవ్వరైన నున్నాడా?

(బి) ఎంతమంది చెన్న పురివాసులను మరల పంపిరి దొరతనమువారికి తెలియునా?

(సి) యోగ్యతగల హైందవోద్యోగి నొకనిని వీరైన యెడల ప్రావిన్సియల్ సర్వీసులోవానిని తగుబోధనతో డర్బానుకుపంపురా?

ఉ. 4. లేదు.

ప్ర. 5. పి. జి. డి. ఫిజీపులలో బంధకమున గాని స్వయముగా గాని పనిచేయు చెన్న పురి వారులు నుమా రెండవో తెలియునా? వారిలో మగ వారెందరు ఆడ వారెందరు గడచిన వత్సర మెందరు పురుషులు, ఎందరు స్త్రీలు, బంధక వ్రాతకమున కి రాజధానినుండి పంపబడిరి.

(బి) వై స్త్రీపురుషులను విచారించుటకై హిందూ దేశభనము జీతము తీసికొను హైందవోద్యోగి యొక డున్నాడా?

(సి) చెన్న పురినుండి బంధక వ్రాతకమునకు సోపు కూలీలుండు ప్రతిస్థలమున సెకయ్యుద్యోగుని నియమించెదరా?

ఉ. 5. (ఎ) 1915 సంవత్సరమున యీరాజధానినుండి పిజీడిపులకు 782 పురుషులును 254 స్త్రీలును వెళ్లిరి. 1916 సంవత్సరము సంగతి తెలియదు. ప్రస్తుత మెంద రున్నది తెలియదు.

(బి) లేదు.

(సి) దొరతనమువారివిషయము నాలోచించుచున్నారు. గౌ. రావుబహదూరు యస్. ఆర్. యం. అజ్ఞా పుత్రై శ్రేష్ఠి గారు.

ప్ర. 6. (ఎ) 1915 - 16 పూర్వము 15 వత్సరముల నుండి ప్రతి సంవత్సరము మురురజిల్లాలో నాటుకోట శ్రేణు లిచ్చిన వరుమానపుపన్ను మొత్తమును తెల్పెదరా?

(బి) రామనాథజిల్లా యొక్కడినదిమొదలు 1915-16వర కాజిల్లాలో నాటుకోట శ్రేణులు ప్రతిసంవత్సర మిచ్చిన వరు మానపుపన్ను మొత్తము తెల్పెదరా?

(సి) ఆప్రకారమే చెన్న పురిలో చెన్న రాజధానిలోని ప్రతిజిల్లాలోను వచ్చిన వరుమానపుపన్నును తెలియజేసెదరా?

ఉ. 6. దొరతనమువారు ప్రకటించిన వరుమానపుపన్ను విషయమగు పట్టిలో ఆయాజిల్లాల మొత్తము తెలియగలదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగా నాటుకోటవారి పట్టి తయారుచేయుటలేదు.

THE GREAT WAR.

Germany Prepared to Face Risks With U. S. A.

CONCILIATORY TO EUROPEAN NEUTRALS.

TEN AND A HALF MILLION AMERICANS FOR SERVICE.

[REUTER'S AGENCY.]

AMERICA.

The U. S. A. and Germany.

LONDON, February 6.
WASHINGTON.—President Wilson conferred with the Secretaries for War and Navy in order to expedite legislation empowering Government to take over shipyards, munition plants, etc.

Mr. Malone, Customs Collector of New York, reports that he found a bomb on his doorstep.

Ten and Half Millions for Service.

NEW YORK.—The Committee of National Defence estimates that ten-and-a-half million Americans are available for military service.

Seizure of Austro-German Vessels.

Transfer of Crews Begun.

LONDON, February 6.
NEW YORK.—The transfer of the crews of Austrian and German ships to the immigration station has begun.

President Wilson's Statement.

WASHINGTON.—President Wilson, in a statement regarding seizures says:—We shall not do anything we have not a clear right to do. When we act we act from principle not expediency. President Wilson has issued a proclamation prohibiting American shipowners from transferring their vessels to other sovereignty.

No Modification of Submarinism.

NEW YORK.—A telegram to the Associated Press from Berlin, dated February 4th, says:—It is stated positively that the submarine warfare policy will not be modified. Germany is keenly disappointed at President Wilson's message.

German Foreign Secretary on the Situation.

LONDON, February 6.
According to a Berlin wireless message issued by the Press Bureau the Foreign Secretary Herr Von Zimmermann in an interview stated he regretted President Wilson's action which was against all tradition and international law. He appreciated and reciprocated Mr. Wilson's desire to avoid a hostile conflict. "While we understand to a certain extent Dr. Wilson's attitude we expect him to recognise the reasons prompting our decision."

Zimmerman Astonished at President's Decision.

The "Berliner Tageblatt" says that the Foreign Secretary Herr von Zimmermann told some American Journalists that President Wilson's decision had astonished and disappointed him. He denied that Germany had broken her promise. He hoped that American shipping would avoid the barred zone.

LONDON, February 6.
AMSTERDAM.—Americans are not at present leaving Berlin.

Germany Prepared to Face Risks with America.

Conciliatory to European Neutrals.

LONDON, February 6.
Regarding discrepant tones from Germany, one semi-conciliatory and other defiant, Germany seems anxious to avoid rupture with European Neutrals which are equally anxious to avoid war with such a close and threatening neighbour. Germany has already made some slight concessions to Holland and is throwing out hints of others, especially as regards supplies of essential coal and iron from England, but has little appearance of yielding to America and seems fully prepared to face the risk of hostilities with the United States and South American neutrals.

U. S. A. Must Help Allies With Shot and Shell.

NEW YORK.—The "Evening Sun" refers to an important aspect of the situation as follows: "We must remember that Allies are militarily far ahead of us. All they need is shot and shell. If we decide to fight, do not let us compel them to mark time while we are building up a great army that would be Germany's salvation" the paper finally urges the United States to help the Allies to the last ounce, especially financially as soon as war is declared.

Produce Prices in America.

Reason For Increase.

LONDON, February 6.
CHICAGO.—Prices of produce advanced sharply on the reports that the loading and shipping of provisions to the Allies continue as fast as supplies reach the sea board.

Safety of Americans in Germany. Old Treaty Recalled.

LONDON, February 6.
NEW YORK.—A Foreign Office representative has drawn attention to an ancient treaty between the United States and Prussia guaranteeing their respective nationals nine months to close up their businesses and quit their countries in case of hostilities. He believed that Germany would respect this treaty and that there would be no question of the internment of Americans. Numbers are applying for the necessary permission to depart.

European Neutrals.

The movement of European neutrals seems to be gradually crystallising under the leadership of Spain but the process is naturally slow. It is reported that Holland, Switzerland and Scandinavia have already agreed to take our American relief work in Belgium. Indications are increasing that Germany is preparing to climb down. It is reported that negotiations are proceeding with neutrals with a view to further concessions. This is what is going on beneath the surface and it is in striking contrast with the sword-rattling attitude of the German press which announces the rupture in large headlines and declares that it is not surprising as the rupture had long been expected. Some papers give a crumb of comfort by affecting to believe that submarines will now have a freer hand, and they brazenly maintain that Germany has carried out all her promises to America.

Germany's Blockade Modified.

Opinion in Holland.

A German wireless press message to-day announces:—"There is general satisfaction in the Dutch shipping world at the change in the boundary of the barred zone opening a road free from danger to Dutch ships." This is described as a new proof that Germany is taking the interests of neutrals into consideration.

Serious Dutch Cabinet Meetings.

LONDON, February 6.
THE HAGUE.—Extraordinary Cabinet councils are being held. Speaking in the Dutch Second Chamber the Premier said "Serious events occupy Government's attention. I will give information as soon as expedient in the country's interest. There is no reason for special anxiety."

Enemy Submarine Outrages.

American Seaman Killed.

LONDON, February 6.
The Admiralty has issued the following statements:—The survivors of the British steamer "Earvestone" report that the ship was sunk by shell-fire from a submarine. The crew abandoned the sinking ship and the submarine then shelled their boats. The Master and three seamen were killed and the second mate was severely wounded. Those killed included a Baltimore seaman.

The Sinking of the City of Birmingham.

The "City of Birmingham" was torpedoed without warning on November 27th, 126 miles from land. The crew numbered 145 and passengers 170, including ninety women and children. There was a heavy swell, but the boats were lowered within ten minutes of the explosion. The Captain remained till the ship sank and was picked up later. The women were as calm as if going to meals and sang in the boats. The doctor and three of the crew were presumably drowned.

Sinking of a Dutch Merchantman.

The Dutch steamship "Gamma" was proceeding from New York to Amsterdam with a cargo of oilcake for the Netherlands' Government. A German submarine on Thursday opened fire with a gun and subsequently sank the ship with bombs. It will be interesting to learn what distortion of international law Germany will employ in justification of this.

Holland Demands Explanations.

HAGUE.—Holland has demanded explanations from Germany of the sinking of the steamer "Gamma."

GREAT BRITAIN.

Great National Service Meeting.

Stirring Speeches.

LONDON, February 6.
The Great National Service meeting was held at Westminster to-day, Mr. Arthur Henderson presiding. He said victory depended upon speedy mobilisation of all our resources.

Mr. Chamberlain's Speech.

Mr. Neville Chamberlain said:—"To secure victory in 1917 Young and fit men must be taken for the army from the essential industries. Hence volunteers were essential immediately. They would be allotted to occupations for which they were best fitted. The minimum wage would be twenty-five shillings a week. The scheme applied to Ireland with modifications."

TELEGRAMS.

The Premier's Words.

Mr. Lloyd George stated that we had sent fewer men to the Army and the Navy in proportion to our population than any great western power. For instance France had one man out of six in the forces, but we were making a larger contribution otherwise. He was sanguine that Voluntary National Service would succeed, but if it failed compulsion would be applied. Government was entitled to ask every class to contribute all their resources to help the State in the fight for life. The Nation must answer the German threat immediately. Inter alia we must build ships and we must demonstrate the futility of murder on high seas. This could be done if the Nation were organised. No man or woman had a right to look on while others were struggling. (Cheers). He paid a tribute to the goodwill and co-operation of the Trade Unions and urged men and women to exert their whole strength to enable Britain to lead the Nations arrayed to defend civilisation. (Loud cheers).

Mr. Hodge.

Labour Minister Hodge said everything possible would be done to make Mr. Chamberlain's scheme a success.

"More Combing Out."

Order to Government Department.

LONDON, February 6.
The Press Bureau stated that Mr. Neville Chamberlain, in accordance with the War Cabinet's decisions instructing every Government Department to cancel forthwith all exemptions of employers, up to and including twenty-two years of age who are fit for general military service, but scheduling as temporarily exempt those employed on the production of steel and in agriculture, mines, quarries, railway shops, transport and shipyards.

The Shackleton Expedition.

Marooned Members Rescued.

LONDON, February 6.
WELLINGTON.—The rescue-ship "Aurora" has sent a wireless message that she has relieved the seven surviving members of the Shackleton Expedition who were marooned in the Ross Sea. Three others perished. The "Aurora" is due on February 10th.

TURKEY.

Grand Vizier Resigns.

LONDON, February 6.
AMSTERDAM.—The Sultan of Turkey has accepted the Grand Vizier's resignation. Salamat Bey succeeds him and the war policy will remain unchanged.

HOLLAND.

Hunger Demonstration.

LONDON, February 6.
AMSTERDAM.—There was a "Hunger demonstration" here yesterday.

BRITISH FRONT.

British Advance on Somme.

Trench and Many Prisoners Taken.

LONDON, February 6.
A British communique says:—We repulsed three attempted raids on the Somme front. A local operation we carried out last night northeast of Gueudecourt was entirely successful. We occupied five hundred yards of trench and took seventy-two prisoners. We repulsed two counter-attacks. We entered the enemy lines last night at three points in the neighbourhood of Bouchavesnes, Fay, and Grandcourt. The enemy made four unsuccessful counter-attacks on our new front east of Beaucourt. Our positions were consolidated. We captured a further thirty-nine prisoners. A party reached our lines north-east of Vermelles but was ejected. Two German aeroplanes were destroyed and six driven down damaged. One of ours is missing.

German Account of Fighting.

LONDON, February 6.
A wireless German official communique says:—Strong enemy forces repeatedly assaulted from the east of Grandcourt to south of Fay. Fighting is proceeding on the road from Beaulieu to Gueudecourt.

FRENCH FRONT.

French Raiding Success.

LONDON, February 6.
A French communique says:—A "coup de main" on Reichackerkopf resulted in the capture of a machine gun and sixteen prisoners.

Successful French Raids.

Enemy Effort Defeated.

LONDON, February 6.
A French communique says:—An enemy "coup de main" in the region of Barleux, south of the Somme, was repulsed with losses. We took prisoners. We made several raids on enemy lines without loss, notably in the sectors of Chamorettes, north of Pont-a-Mousson and Alsace. We brought back material and prisoners. A French air squadron bombed the aerodrome at Colmar in Alsace, military factories at Rombach, and railway stations at Chauny, Ham and Ailly, causing a fire at Ailly.

The Italian wireless communique says:—Enemy surprise attacks in darkness against our advanced positions in Garda, Travignolo and San Pellegrino valleys on the Central Isonzo and at a point southeast of Gorizia failed with heavy losses.

TELEGRAMS.

LONDON, February 6.

The French communique says:—Enemy after violent bombardment attacked north-west of the forest at Parroy Lorraine. One detachment penetrated our first line but was immediately driven out. Our reconnaissances after artillery preparation penetrated German trenches at three points in the region of Aspach, north-west of Altkirch in Alsace and wrecked enemy works and destroyed dugouts. They returned without loss.

RUSSIAN

German Defences at Kovel.

Anxiety Regarding Russian Attack.

LONDON, February 5.

LONDON, February 5th.—The Russian Nordland Agency states that the Germans continue strengthening the fortification in the Kovel region and are building a railway from Kovel to Penske. The Germans frequently attack in the neighbourhood of Baranovitchi, where they are anxious about the possibility of the Russians breaking in the spring. — [C. & M. Gazette.]

The Shara Fight.

A German Rout.

LAHORE, February 6.

LONDON, February 5.—In the last attack on the Shara the Russians waited until the massed Germans were in mid-river and then opened concentrated artillery maxim gun-fire. They also exploded mines under the ice, large holes thus caused swallowing up many Germans. The rest returned off in complete disorder. — (C. and M. Gazette.)

ITALIAN FRONT

General Nivelle on the Italian Front.

Satisfaction with the Italian Preparations.

LAHORE, February 6.

LONDON, February 5th.—General Nivelle has visited the whole Italian front and presented Military Crosses to Duke d'Aosta and others. He expressed satisfaction at the magnificent preparations and the spirit of the troops. — (C. and M. Gazette.)

EGYPTIAN FRONT

Another Victory in Sinai.

Turkish Force Totally Defeated.

ALLAHABAD, February 6.

The "Pioneer's" Cairo correspondent wrote on the 12th January:—Just as I close this letter I receive news of another victory in Sinai resulting in the total defeat of the Turkish force at Rafa, a Turkish town on the frontier, and the complete clearance of the Peninsula of all enemy bodies. Full details are still lacking, but it is known that we accounted for the whole force, which included some Germans, and captured all its artillery and our own losses were very slight.

MESOPOTAMIA FRONT.

THE MESOPOTAMIA CAMPAIGN.

British Successes on the Tigris.

Troops Now Opposite Kut-el-Amara.

LONDON, February 5.

MESOPOTAMIA.—Mesopotamia communique says: On Friday night our cavalry reached a point on the right bank of the Tigris twenty-five miles west of Kut-el-Amara opposite the Turkish advanced base. On Saturday, west of the junction of the Hai and the Tigris we captured three successive lines of trenches on a front of 650 yards and to a depth of four hundred yards, inflicting heavy losses. We now control the mouth of the river Hai opposite Kut-el-Amara.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI.

British Guiana Legislature.

Election of an Indian Member.

DELHI, February 6.

The Indian public may be interested to know that, at the recent general election for unofficial members of the Legislative Assembly in British Guiana, five Indian candidates presented themselves, one of whom was elected.

CALCUTTA.

The Co-Operative Conference.

CALCUTTA, February 6.

At to-day's sitting of the Bengal Provincial Co-operative Conference it was resolved that the Central and Urban Banks should pursue a more vigorous policy in connection with the starting of industrial societies. The Conference decided to move the Government to have enquiries made into the conditions of the milk supply in urban areas and preliminary to organising distributive dairy societies. The Conference then discussed the nature of the relation between the Bengal Home Industries Association recently founded by H. E. Lady Carmichael and Co-operation and suggested the supplying of raw materials to co-operative

TELEGRAMS.

industrial societies who would pay in cash. The Home Industries Association should take over the manufactured articles produced by industrial societies and pay for them in cash. The work of the Co-operative Home Industries sale depot should then be taken over by the Association. The Conference also adopted a resolution that the Co-operative Agricultural Department should work in close co-operation in the distribution of jute and rice seeds and the supply of manures to the cultivators at the cheapest rate.

Daniel's Resolution.

Sir Daniel Hamilton moved the resolution:—"That with a view to more rapid development of agricultural and manufacturing resources of Bengal after the war this Conference was of opinion that the Government should at the earliest possible moment take whatever steps might be necessary to provide efficient increased co-operative credit staff". He said that in Bengal there were 1,10,000 villages wanting credit societies. The MacLagan Committee recommended one registrar to every thousand societies. One hundred societies with a staff of thousand assistants were, therefore, wanted for one-hundred thousand villages of Bengal. A lakh or two of rupees every year would maintain the staff and provide great opening for patriotism of the pick of Bengal's youngmen to show what they could do in the empire building. The resolution was unanimously adopted. The Conference also recommended that in every Provincial Legislative Council there should be one representative of the co-operative societies and in the Imperial Council one representative for All-India.

The P. W. D. Commission.

CALCUTTA, February 6.

Before the P. W. D. Committee to-day Mr. F. O. Lechmere Oartel P. W. D. Secretary to the Assam Government said, that at present they had a large project costing about ten lakhs at Sadra where they were building a frontier and for this work they could not get one man who was able to supply all materials. He suggested decentralisation of the department which was originally started by a military officer.

Mr. J. W. Murco, Electrical Adviser to the Government of India, advocated transfer of suitable officers from one province to another.

Mr. M. J. Zorab, Superintending Engineer, Bengal, said it would be a great mistake to hand over the upkeep of public buildings to private agencies.

Mr. F. Riddis, Assistant Inspector General of Police, said that P. W. D. should be entirely relieved of the construction and repair work of police buildings.

BOMBAY.

Indian Labour in Ceylon.

A Commission of Enquiry.

BOMBAY, February 6.

Mr. H. S. L. Polak and Mr. G. A. Natesan have been appointed by the Imperial Indian Citizenship Association of Bombay to enquire into the condition of Indian labour in Ceylon.

Gokhale Memorial.

Rs. 20,000 - for Statue.

Rs. 99,735 for Servants of India Society.

BOMBAY, February 7.

At a meeting of the subscribers to the Gokhale Memorial Fund it was resolved to utilise Rs. 20,000 for a life size statue of Mr. Gokhale and to hand over the balance of Rs. 99,735 to the Servants of India Society the condition being that corpus of the amount should be kept intact and only the interest be used.

PUNJAB.

Dacoits & Villagers.

Punjab Press Communique.

LAHORE, February 7.

Press Communique:—In its issue dated the 13th January last a local paper gave an account of a dacoity which occurred on the 27th December 1916 in Isa Khel Town of Mianwali District and while stating that the Hindus presented a bold front to the dacoits and freely exchanged shots with them gave it as its opinion that the only way of making these raids less frequent and less effective besides awakening the local police to its full sense of duty and responsibility, is to distribute arms on a more liberal basis to the Hindus. The conduct of the police on this occasion is still under investigation. But as regards distribution of arms and behaviour of the inhabitants, it has been ascertained that in pursuance of the policy of the Government to give people in exposed localities who are able and willing to use weapons full facilities for protection, in Isa Khel town alone 49 Hindus and Sikhs and 39 Musalmans possess guns pistols or revolvers. On the occasion of the entry of the raiders into the town, it is reported that several persons possessing weapons fired off shots into air but the only person to offer any active opposition to the dacoits was the Rissaldar of 36th (Jacob's) Horse who was at home on leave. He took up position behind a wall and exchanged shots with the gang. Otherwise the raiders were unopposed.

UNITED PROVINCES.

Protest Against Indenture Labour.

ALLAHABAD, February 6.

The United Provinces Congress Committee have passed resolutions urging immediate abolition of indentured system of labour and protesting against the arrangement by which India is given no direct representation at the War Conference except through the Secretary of State and submitting that the correct step would have been to give Indians representation through members elected by the elected members of the Indian Legislative Council and regretting that the Governor-General in Council should have selected both the gentlemen who are to go.

Brief Telegrams.

Sir James Meaton left Lucknow for Bombay this morning.

Mr. W. Morley of Royd Street was fined to-day Rs. 100 on charge of defamation for calling at Greek, Mr. J. C. Sophonopolos, a German.

The Belgian Vice-Consul in Bombay writes to the "Times of India" acknowledging the receipt of subscriptions through that paper for the fund for destitute children amounting to Rs. 1,85,900.

The Commissioner of Orissa Division and the Collector of Puri District visited the famine affected area in Parikud in the Puri district and supervised the relief work there. It is reported that over 150 sq. miles are affected and over 3000 people are living on grass seeds and roots.

Application has been filed in the Allahabad High Court by the trustees of the debenture holders of the Bank of Upper India for execution of the trust deed to evoke the trustees to concur in the arrangement by the bank with the trust of India Limited for sale of the whole assets of the bank under a scheme the details of which have already been published. Court fixed the 26th instant for dealing with the motion.

Latest Telegrams.

The German Press.

Warning to President Wilson.

Commenting on America's action, the semi-official "Lokalanzeiger" warns President Wilson that he is bringing a terrible responsibility on his head, but says that no threat will terrify Germany.

"Damn The Consequences".

The "Koelnische Zeitung" plainly tells President Wilson that his action will not deter Germany from doing what she likes since General von Hindenburg has assured the nation that the military situation enables the people to say:—"Damn the consequences of ruthless submarining".

Threats to European Neutrals.

The "Berliner Tageblatt" and the "Vossische Zeitung," which are Liberal organs, threaten the European neutrals with dire consequences if they follow President Wilson's example, and say that Germany in any case will ignore neutrals.

The Chancellor's Speech.

STOCKHOLM, February 6.

At a conference of the Centre and National Liberal leaders on the 5th January, Dr. Bethmann-Hollweg stated the German Admiralty calculated that the world tonnage had reached the minimum, and under that the "Entente" could no longer continue the war. If unrestricted submarine war was to be successful, it must succeed before America could participate effectively. If it did not succeed in forcing Great Britain to make peace, American participation would not greatly matter, since America could not send an army to Europe without injuring the transport of supplies to the "Entente" armies and peoples. Practically the only fear was of American warships helping to combat submarines. Bethmann-Hollweg concluded:—"The situation of Germany is such that ruthless submarining is the only alternative to destruction".

A Coalition Cabinet.

Conference in Washington.

LONDON, February 6.

Already there is talk of the formation of a Coalition Cabinet in America on British lines, and the Democrat and Republican leaders are conferring in Washington. Mr. Taft and Mr. Root are regarded as certain of inclusion. A noteworthy innovation in America's press methods is that the newspapers have ceased the publications of naval movements.

సంగక్షేపంనలి తిప్పరజిల్లాలో బంజెహోటు దొంగలు

పడి దోచుకొని పోవుచుండగ గ్రామస్థులు వెంటపడిరి.

దొంగలు పిస్తోలులు కాల్చి రి గురు. గ్రామస్థులను జంపిరి.

5 గురికి గ్రామములు తగిలినవి. గ్రామస్థులొక దొంగను పట్టు

కొనిరి. సంగక్షేపరత్నమువారు మృతినొందిన నలుగురి భార్య

లను నెల 1కి 10 రూ॥ల పింఛనును, రి రూ॥లను పింఛనును

అందుననాని తండ్రికిని, 2160 రూ॥లను 12 మంది

గ్రామస్థులను నొసంగిరి. దొంగలనుండ్లిము, అడవి పెకముల

నుండియు కేరీమును, ధనమును, మానమును కాపాడుకొనుట

కమునను ఆయుధములను ధరించు అప్పవ్వము శాసనబద్ధులగు

ప్రజలందరికిని మనక్షేపంచు లేకుండుట చేత నే, ఈ

దొంగలంత మందిని జంపుటయు, గ్రామపటచుటయు తటస్థిం

చినది. దొంగలంత వారికి కావలసిన ఆయుధములు, పిస్తోలులు,

తుపాకులు, మందుగుండు సామగ్రి దొంగతనముగ వచ్చుచు

నే యున్నది. నష్టపడు చున్న వారు శాసనబద్ధులును, ప్రభు

భక్తి పరాయణులునునగు ప్రజలు. ఇన్ని కోట్లమంది ప్రజలు

ఆయుధమును పట్టి స్వక్షేమమును రక్షించు కొనుటకు పిలువద

కుండుటయు ప్రభుత్వమువారికే దుర్బలము. యాధానంతరము

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమున కాపాడింప బడుచున్న నొప్ప కళంక

ములలో నొక్కటగు నిది తొలగింప బడును గాక యని

పాధించుచున్నాము.

దేశవాద రామమోహన మిషను

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము.

నగరములందలి గాని పట్టణములందలిగాని ప్రజాపరత్వమును బట్టి వానియధ్యక్షుని యుండును. ప్రజల సేవా పరత్వము వారి దేశభిమానమునకును, కార్యోత్సాహమునకును నిదర్శనము. రామమోహనయోధ్యమములను గొన సాగించుటకు దేశవాదమును స్థాపితమై యున్న రామమోహన మిషను వారి ద్వితీయ వత్సర వృత్తాంతమును జమపు వారల కే భావము స్ఫురించుచున్నది. మిషనునందు ప్రకృతము నలుగురు సేవకులు పనిచేయుచున్నారు. భారతీయ వర్తక లేకను సకల జనులకును సేవకేయుటయే సంఘమువారియభిప్రాయము. సంఘమువారు తాదేపల్లెయందు ధర్మ పంచమపాఠశాలను, దేశవాదమును ధర్మ వైద్యశాలను నెలకొల్పి కష్టపరంపర లేదుగొనినను నిర్విఘ్నముగ సాగించి సేవాదీక్షకు మార్గ దర్శకులగుట ప్రశంసాపాత్రము. పంచమ పాఠశాల అయ్యదేవర్ కాశ్వేరరావు గారి ధన సహాయమువలన జరుగుచున్నది. రామమోహన మిషను పాఠశాలవలన తమవ్యాపకము తగ్గిపోవునను భయము చే అచ్చటి క్రైస్తవులు లేనిపోని ప్రతిబంధకములు కల్పించినను సత్కార్య వ్యాపకము ముందర నని యేమియు ప్రయోజన కారులు గా లేదు. క్రైస్తవులు మిషనువారి పాఠశాలను తీసివేయించవలయు నని యుత్పించిరి. ఉపాధ్యాయుని దూషింప నారంభించిరి. క్రైస్తవపాఠశాల పాకనుండి, ఒక నాటి మిట్టను ధ్యాన్యమునందు బాలురను, ఉపాధ్యాయులను వెడలగొట్టిరి. తగినస్థలముదొరక నందునకడినయును పాఠశాలను చెట్లనీడను వెట్టి వలసి వచ్చెను. తరువాత అప్పుచేసి కొంత స్థలము కొని, పాక చేసికొనిరి. స్థలము కరీదు రూ 35లను అయ్యింకి వేసికొనుట య్యవంతులుగా రిచ్చెదమని వాదనముచేసిరి. ప్రకృతము పాఠశాలకుందు చదువుకొను బాలురు 20 చుండి, బాలికలు 7 గురు. తాటిపాకను తీసివేసి వెంటటెంటిని వేయుటకును, క్రయినింగు ఉపాధ్యాయుని, నియమించుటకును 300 రూపాయ లైనను కావలసియుండునని నిన్ను బాత్మధ్యధారణాస్త్రుల సహాయమును కార్యదర్శి కోరుచున్నారు.

వైద్యాలయమునందు ఆయుర్వేదపద్ధతి ననుసరించి చికిత్స చేయుదురు. తొట్టివైద్యము, శరీరవ్యాధులు, అనిరి స్నానములు, మున్నగు చికిత్సలను గురించి, యచితిముగ సలహా చెప్పదురు. పాఠశాలయందు మందులు విశేషము ఖర్చుపడుచుండెను. నూతనముగ నామధములను తయారు చేయించుటకు ధనము లేకుండెను. ఒకవైపు వైద్యశాల నీడల కర్తవ్యం తోపయోగముగ నుండెను. ఒకవైపు ప్రభువుల యాదరణము లేక కృశించుట కారంభించెను. అట్టి విషయదశయందుండగ వైద్యమువీడ భారముచేసి ఋణము చేసి వైద్య శాలను ననుపనెంచిరి. కొంతకాలమువరకును తరగోపాయము లేకపోయెను. ఎంతకాల మిట్లు ఋణము చేసి జరుపవలయు నని యోచించుకొనుచు వచ్చినతరుణముందు ఆంధ్ర కర్షణి లిఖితము సంఘము నుద్ధరించి మాతినోత్సాహమున కలిగించినది. కి.కె.కా.పు.రా.ధీ.శు.లు నూరు రూపాయల మనిరూద్దను, పంపించి పుణ్యము గట్టుకొనిరి. గంపలగూడెము కుమార జమిందారు గారు రూపాయల నిచ్చి భోమకు వైరి. సకలమున ధర్మ కార్య సంరక్షణ మొనర్చిన మహానీయులకు కార్యదర్శి కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు. కొమ్మ పున్నయ్య గారు రూ 50 ల విరాళ మిచ్చిరి. గత వత్సరమునందు 6119 మందికి వైద్యశాల చికిత్సచేసిరి. వారిలో 2895 మంది క్రైస్తవోగులు. మొత్తమువీడ 24 గోగములకు చికిత్సచేసిరి.

గతసం॥ము మిషను ఆదాయమురూ 1259-3-2½లు. ఖర్చు 1239150½లు. ప్రార్థన సమాజ మందిరమునకు పాటిబండ్ల సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారు రామమోహనభాండాగారము ప్రక్కన రూ 500 ల 200 గజముల స్థలమును బ్రష్టుదస్తా చేజుగ్రావసి రిజిస్టరు చేసిచ్చి తమ వదాన్యతను తెల్పిడించిరి. మిషనువారి కింతకంటె అధికోత్సాహముగో పనిచేసి ఆంధ్రుల కృతజ్ఞతకు బాత్రులు కావలసియున్నారు.

వేంకటగిరిసంస్థానాధీశులగు రాజా వెలుగోటి గోవింద కృష్ణ యాచేంద్రులవారి పట్టాభిషేక సంధర్శనముగ సంస్థానమునందలి వెల్లూరు పురమునందు సర్వోత్తమ గ్రంథాలయమువారు మహోత్సవము జరిపిరి. తాళాకావార్య చాలమంది వీధిపాదల కన్న నానము చేసిరి. సాయంత్రము 4. గం॥ గ్రంథాలయము వారు బహుచతు లియ్యుటై పాఠశాల విద్యార్థులచే నాటలాడించిరి. పిమ్మట తాలూకాధనమందు కొండపి

రామకృష్ణరావు వి. పి. గారి యాజమాన్యము క్రింద సభ గావించిరి. అగ్రాసనాధిపతి వేంకటగిరి సంస్థానాధీశులగు వెలుగోటివారి వంశ చారిత్రమును గూర్చి చక్కగ నుపన్యసించిరి. శ్రీరాజా వెలుగోటి గోవిందకృష్ణ యాచేంద్ర బహదూర్ గారిపేర నొక పతనమందిరమును గ్రంథాలయమును వారు స్థాపించిరి. ఇట్టి గ్రంథాలయముల చేతను, పతనమందిరముల చేతను దేశప్రజలకు గలుగు లాభముల నెల్ల తేటతెల్లముగ నుడిచిరి. వీని అంగీకారమును గూర్చి శ్రీ రాజాగారికి నుపవి వ్రాసికొనబడినది. సంస్థానాధీశులు తమ రాజ్యములయందు విద్యావ్యాపక జేయుటకై పున్నుకొనదగిన క్రేడను విధిని గూర్చి అక్కరాజా నరసింహారావుగారు తేటగ నుపన్యసించిరి. తర్వాత నాటలలో లేన విద్యార్థులకు గ్రంథాలయము వారిచే బహుచతు లాసంగబడినది. తదుపరి పట్టాభిషేకపద్ధతి రత్నములతోడను నుంగళ గీర్వముల తోడను అగ్రాసనాధిపతి గారికి సభ్యులకు కృతజ్ఞతాపూర్వకమందములతోను కౌతాళ ధన్యతతోను సభ యుగిసెను.

ఆట ఆరంభము! ఆట ఆరంభము!!

1917 సం॥ 9 వ తేది శుక్రవారము

రాత్రి 9-15 గంటలకు హారంస్ నర్కన్.

గొప్ప యడవియ్యగముల సమూహము. కోటమై నానములో ఆట జరుపుదును. ఇదిగతము ఈ ప్రాంతమునందు ఇటువంటి ప్రదర్శనము చూచియుండదు. ఇందులో సంబంధపడిన ఒక్కొక్కరి సామర్థ్యము ఇంతని చెప్పదగముకాదు.

ప్రతిదివసును ప్రాగ్రాము మార్చబడును. మతము మాయొక్క యేనుగులు, సింహములు, పులులు, ఎలుగుగొడ్డలు, ఇంక ననేకములగు అడవి మృగములు చేయు వేడుకలు చూచి ఆనందింప దగినవి.

మాయొక్క అరబ్బి గుట్టములును, మట్టగుట్టములును చేయు వేడుకలు చూచి మిక్కిలి సంతోషపడదగినవి.

అకాకనోలో మీద ఎగురుటయును, ఉంగరములో చేయు విసోదములును, మొదటితరమైన నాటలు ఆటలును, గుట్టమువీడ సవారిచేయు వేడుకయును, అసానుకరమైన సాధనములును, హాస్యగాండ్ర సామర్థ్యమును తెలిపిద నడచుటయును, గారడవిద్యలును కడుభాగ్యముగా నుండును.

ఇదియే మంచితరుణము. చూడ తప్పవలదు.

మాటినిలు: ప్రతి బుధవారము, శనివారము, సాయంత్రములలో 3 గంటలకు తలుపులు తీయుదురు; ఆట 4 గంటల నుండి ప్రారంభింపబడును.

ఈసమయముగో బాలురకు అగ్రచూడతీయబడును.

టికెట్ల వివరములు.

6 సీట్లు గల వెట్టె	రూ.	20	0	0
ఒకసీట్ గల వెట్టె	రూ.	4	0	0
మొదటి కుర్చీలు	రూ.	8	0	0
రెండవ కుర్చీలు	రూ.	2	0	0
స్టాల్సు	రూ.	1	0	0
గాలరీ	రూ.	0	8	0

W. హారంస్, C. H. బ్రూన్, ప్రొప్రియర్. బ్యాంకుమాస్టరు. R. ఆల్బన్. & W. సైమన్, ఏజెంట్లు.

శ్రీ మదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పగు నెనిమిది పురాణములలో నినిమొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? కలభేదము లేక కలిగి ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియొ యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా రీగ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. శైలిమిగుల సులభము. 400 పుటలు వెల 4-0-0. అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0 కచ్చులు వేలు.

శ్రీ మదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు, కాలిగోలైండు ధర రూ. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగు పండితుడు. మునిసిపల్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, కడప.

మహాఖండార్ధక లేహ్యము:— ఇది సమస్త వైత్యములు, పులిత్రేపులు, అశిర్వము, ఛర్మి, వాంతి, గుండెలలో నుంటు, మొదలగువానిని హరించును. 20 టు|| డబ్బి రూ 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులువేరు. క్యాట్లాగు ఉచితము. ఆయుర్వేదసమాజ్, హిందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

దొంగలు! దొంగలు!!— తెండి తెండి, అగ్ర ప్రమహాజనులందరు నడుములు బిగించండి. దొంగలకలలో చిక్కుకండి. ఇదిగో వ్యాడ్రు జయించే పద్ధతులు. చదివి శత్రు కొనండి, ఒక్కొక్కటి వెల రూ 0-4-0. తయారై కుప్పడెల్ల వీ. పి. గా ఒక్కొక్కటి పంపుచుండెదము. దరఖాస్తులు వెంటనే పంపండి. భారతీ వేర్ హౌస్, ఏలూరు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయల్గొపులు - ఫిలములు - డేరాలు - గ్యాసుదీపములు - బొమ్మలకాళ్లు - గారడ పుస్తకములు విక్రయించుచు. క్యాటలాగు కావలెనా? (592) వి: ఈశ్వరప్ప అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

కూరగాయలు, పువ్వుల విత్తులు. పండ్లవెట్టె మొక్కలు, సంపగి, రోజా మొదలగు మొక్కలు మా వద్ద వొకటను. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము వరల పుస్తకము అర్థ శాస్త్రాంశులు పంపించువారికి పంపబడును. విలాసము:— యం. ఓబళ్ళప్ప అండుబ్రదర్సు, 588 బసవనగుడి, బెంగుళూరు సిటీ.

ఇందుమతీ పరిణయము.

కుమారభూర్షటి కృతాంధ్రకావ్యము రూ. 0-10-0 అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము సంస్కృతాలంకారకావ్యము రూ. 2-0-0 వైరెంటిని ఏకకాలమున గోరువిద్యాధులకు, పుస్తక భాండాగారములకు, పంపింపబడును. ఈమార్పిసల ఆఖరగణన మేనేజరు, ముసునూరు యశ్వేటు 628 నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

అన్యతాంజనం డిపోవారి దివ్యోపధములు

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1 కి రూ. 3-8-0

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ.	30-0-0
రసభస్మము	తులం 1 కి	0-10-0
కుంకుమ పువ్వు	కులము 1-కి ...	2-0-0
కోకోజనము, మంచిది	" ...	7-0-0
పచ్చకర్పూరం	" ...	2-0-0
బాలాచ్యుతిము	సీసా 1-కి ...	0-12-0
గుండుకు నూనె	సీసా 1-కి ...	0 6-0

అన్యతాంజనం డిపో, బాంబాయి అండ్ మద్రాస్.

నీవు ఇట్లు కట్టెదవా? అట్లయిన కాపు అయిరికా కాలము, స్మిరల్ స్ట్రెయిర్ కేసెను, ఆర్న మెంటుల్ రెయిలింగు వైరాలకు. (సి. గోపాలనాయకర్ అండు సన్ను బేసెక్ ఫౌండ్రీ మద్రాసు వారికి వ్రాయుము.) 557

"ఆనంద" గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము.

శ్రీ మదాంధ్ర మహాభారతము వచనము (235)

పటములు చేర్చింపబడి యున్నవి.

కాశ్యోతపుచందాదారులకు తిపాలాఖర్చులు సహా వెల.

1వ వాల్యం	ఆదిపర్వము	1-4-0
2వ వాల్యం	"	1-4-0
3వ వాల్యం	" సంపూర్ణం	1-8-0
4వ వాల్యం	సభాపర్వము	1-8-0
21 "	శాంతిపర్వము ప్రథమ భా॥	1-4-0
22 "	" ద్వితీయ భా॥	1-6-0
23 "	" తృతీయ భా॥	1-4-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డు కో, ఆనందా ముద్రాలయము, లోక్ స్పెషియల్, ప్రధానము

“గణపతి”

మార్కు

హిందూదేశీయ పోస్టులేండు సీమెంటు

బ్రిటీషు స్టాండర్డు వారిచే కోరబడిన అన్ని పరీక్షలకును నెగ్గినది.

పి. డబ్ల్యు. డిపార్టుమెంటు వారు కంట్రాక్టులు, గృహనిర్మాణములు అందరును ఉపయోగించు చున్నారు.

మదరాసులో ఈ క్రింది పేరుగలవారిచే నిలువ చేయబడియున్నది.

ది పాత్ ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ కంపెనీ. లిమిటెడ్.

పోస్టుబాక్సు నెంబరు 37, మదరాసు.

ఎక్. హోషాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగ్స్,

విశాఖపట్టణము.

(661)

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్స్ ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం.

పరి, పోస్టు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱకు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖిషి పయ్యకున్న. దంప, ఫలవృక్షములకున్న, మొక్క తీగవైరాళకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యిన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచినవారి తాబాకు భూములమట్టిని రసాయన కోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణా గుణములను అనవసరించి తయారుచేయుచున్నారు. ‘శాస్త్రోక్త ఎరువు’ అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి డిక్టేట్ చేసి జర్నల్ లోని జమీన్ దార్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచేష్ట్య పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈ క్రింద నడపారించియుండు వైవిధ్యమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 2, మదరాస్.

PARKY & Co, Post Box No 12, Madras.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషుబాయిలరు కామ్రాజ్‌షిప్”ను యుపయోగించవలయును. దానిని ఉపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక షెల్ ఫిల్లుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండుగను శుభముగాను నుంచును. ఈ కామ్రాజ్‌షిప్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజెంటు కే వ్రాయవలయును.

గౌ. నలుగుల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

మదరాసు

(వై కామ్రాజ్‌షిప్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల కారణాలును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు నుంచినుండు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ప్రేరికోడ్డు, బొంబాయి. 7, తంబు చెట్టి వీధి, న్యూ గాను.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ గలగుటకును తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులుచేయునో అవి చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంతముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. అందులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు మార్చి నెల 1 వ తేది నుండి ప్రారంభ పగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 28 వ తేదీన గాని అంతకు ముందుగాని పరభాషలు చేసికోవలయును పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో విశేషించుటకు తావొసంగ బడును. ఈ క్రింద నడపారించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

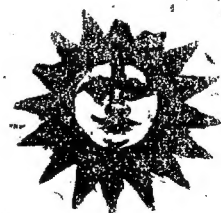
Galley & Co., 149, Broadway Madras
Telegraphic Address:— “GALY” Madras.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నపైజా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్షాడెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(53) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.